

døvebladet

02/10
MARTS 2009

DANSKE DØVES LANDSFORBUND

Tema:

CI – EN VOKSEN BESLUTNING

DET SOCIALE TOLKEPROJEKT – PROCESSEN ER BREMSET NOGLE GANGE KAN CI GIVE ET CHOK CI RYKKER VED ENS IDENTITET ET NYT HOLD TEGNSPROGSTOLKE ER BLEVET UDKLÆKKET DDL HAR FÅET TRE NYE VÆRDIER TEATER: HVIS DIN FOD KUNNE SKRIGE BABYTEGN FÅR BØRNENE TIL AT KOMMUNIKERE BOOK DIN TOLK VI RÅBER VAGT I GEVÆR!

ANNONCER

4	LEDER
5	NYT FRA DDL
18	INDLAND/UDLAND
20	DDL PÅ BANEN
28	HVIS DIN FOD KUNNE SKRIGE
31	LEDERSTAFET
32	MÅNEDENS PORTRÆT: SMÅ FINGRE FORTÆLLER
34	NY DØVEPRÆST / BOOK DIN TOLK
35	KLUMMEN
36	DEBAT
38	FASTE SIDER

tema

10	TEMA: CI - ET SPRING OVER LYDMUREN
16	HVORDAN ER DET NU LIGE AT MAN BRUGER ET CI?

Døvebladet februar 2009
119. årgang
ISSN 0908 - 9454

Officielt organ for:
Danske Døves Landsforbund
Forældreforeningen Bonaventura

**Protector for Danske Døves
Landsforbund:**
H.K.H. Kronprins Frederik

**10 ordinære numre
udkommer:**
Med 5 numre i foråret
- i starten af måneden.
Og med 5 numre i efteråret
- i midten af måneden.

Redaktion:
Mette Bertelsen
Ansvarshavende redaktør
mb@deaf.dk

Pernille Glad
Redaktør, de faste sider
pg@deaf.dk

Gitte D. Iversen
Redaktør, Bonaventura

Charlotte Buch
Redaktør, familiesiderne

Redaktionsgruppe:
Asger Bergmann
Pernille Glad
Janne Boye Niemelä
Birgitte Oppermann
Katrine Johannsen

Korrektur:
Lene Hempel, Lise Mikkelsen og
Birgitte Oppermann

Sekretariat og ekspedition:
Danske Døves Landsforbund
Snaregade 12, 1.
1205 København K
Kontortid: man-fre 9.00-13.00
Txt.: 3524 0915
Alm. tlf: 3524 0910
Fax: 3524 0920
E-mail: ddl@deaf.dk
Hjemmeside: www.deaf.dk

**Generelle henvendelser
angående Døvebladet
rettes til:**
Mette Bertelsen, ansvarshavende
redaktør, på e-mail til
dovebladet@deaf.dk

**Stillingsannoncer, stof til
Opslagstavlen og Nyt om
navne rettes til:**
Pernille Glad, redaktør, de faste
sider, på e-mail til pg@deaf.dk

**Alle henvendelser vedr.
annoncer rettes til:**
Jan Uhrskov Kristensen
Alm. tlf: 8689 8971
Mobil: 2160 4478
E-mail: jan.ddl@mail.dk

Deadline og udgivelse:
Næste nummer af Døvebladet
udkommer den 2-3. april 2009.
Deadline for næste nummer er
ca. en måned før udgivelse.

Redaktionen påtager sig intet
ansvar for uopfordret materiale.
Redaktionen forbeholder sig ret
til at forkorte og redigere breve
og artikler, der optages i bladet.
Synspunkter, fremført af de
enkelte skribenter, dækkes ikke
nødvendigtvis af forbundet eller
redaktionen.

Oplag:
4.000

Abonnementer:
3.288 (kontrolleret af FMK)

Layout:
Synergi
Marinebuen 11
4700 Næstved
Tlf.: 7027 9003

Tryk:
Glumse Bogtrykkeri A/S
Østergade 17B
4171 Glumse
Tlf.: 5764 6085

Forside-foto:
Christer Holte

FOTO: PERNILLE GLAD

AF CATHRINE JEPPESEN, DDL'S HOVEDBESTYRELSE

CI TIL VOKSNE DØVE – DDL'S KLEMME

Nogle vil måske studse over, hvorfor jeg har valgt sådan en titel. Klemme? Hvorfor er CI en klemme for DDL? Er det negativt ment, vil DDL provokere CI-brugere?

Tværtimod. Hvad jeg i bund og grund prøver på at udtrykke er, at DDL's HB medlemmer i mange år har diskuteret CI, forsøgt at finde en hårfin grænse, en balance, hvori DDL kan sige noget realistisk om CI-opererede voksne uden at virke for pessimistiske og negative eller optimistiske og lalleglade.

På sidste HB møde blev der diskuteret hvilke værdier, der danner grundlaget for DDL's ansigt – indadtil og udadtil. HB-medlemmerne blev enige om, at de værdier, der bedst beskrev DDL var følgende: Idealistisk, troværdig og mangfoldig. Mangfoldighed og troværdighed er nøgleordene her – for DDL vil gerne være en åben, medmenneskelig og 'allround' organisation, der kan udvise en nuanceret holdning i forhold til det farverige medlemskartotek, som vi sidder inde med! Det er også DDL's klemme, både inden for det personlige og politiske

rum – for hvordan kan vi, der gerne vil synes som en mangfoldig organisation, understrege, at CI er et individuelt valg med et individuelt resultat og samtidig sige, at man skal tænke sig godt om, før man vælger den løsning? Mangfoldighed og troværdighed er som to modpoler her; vi vil gerne være både vidtfavnende og ærlige. De to begreber går ikke altid hånd i hånd – især ikke, når det kommer til CI-opererede voksne.

Lad os slå fast: CI er kommet for at blive – og teknikken er bestemt gavnlige for de, der har gavn af det, som temaet også kommer ind på. Temaet handler selvsagt om voksne døve, der får indopereret CI – men udfaldet har været meget varierende for de enkelte personer. Jeg kender nogle stykker, der har fået CI som teenager eller som voksne – nogle har

tænkt sig grundigt om, andre har fået CI, fordi de optimistisk forventede at opleve en forskel, noget mirakuløst, der ville give dem nye muligheder for at kommunikere – en holdning, der netop er dannet af andre CI-opereredes succeshistorier.

DDL vil gerne være en åben, medmenneskelig og 'allround' organisation, der kan udvise en nuanceret holdning i forhold til det farverige medlemskartotek, som vi sidder inde med!

Det er ikke altid godt at måle ens egen egnetted efter andres – især ikke, når det kommer til CI. DDL mener helt klart, at hvis man står i en situation, hvor man overvejer at få CI, må man være realistisk og ærlig med hensyn til ens egne forventninger. Det største problem for os, DDL, er hvordan vi kan formidle dette synspunkt uden at signalere en holdning, der kan støde nogle af vores medlemmer: Dette nummer giver stof til eftertanke for os HB-medlemmer – og forhåbentlig også for dig, vores kære læser.

TEKST: PERNILLE GLAD (PG), BIRGITTE OPPERMANN (BO), METTE BERTELSEN (MB) OG KLAUS HUSE (KH)

redaktøren

LÆSER DU DIT DØVEBLAD?

Jeg har mødt flere læsere der synes Døvebladet er svært at læse. Jeg har mødt læsere, der siger, at de springer en masse stof i Døvebladet over.

Lige nu går jeg på kursus i det at være redaktør. Her taler vi en hel masse om bladproduktion. Jeg kan så her roligt fortælle jer, at det er meget almindeligt, at man ikke læser sit blad fra A til Å. Det gør læserne af de andre blade heller ikke. Det gør jeg selv heller ikke. Vi læsere bladrer, scanner, skimmer og springer lidt

rundt. Billeder, store overskrifter, citater og billedtekster fanger vores skarpe blik.

I løbet af de seneste numre har vi i redaktionen så tænkt lidt mere i forskelligheder med flere artikler om lidt af hvert. Alle artikler har det til fælles, at de drejer sig om døve og tegnsprog. Lidt aktuelt, lidt personligt og lidt informativt. Korte artikler og lange artikler. Kan I lide det? Det kan vi nemlig godt.

Mette Bertelsen

DØVES NORDISKE PENSIONISTTRÆF 2009

Danmark er arrangør af dette års nordiske pensionisttræf som afholdes på Castberggård 9.-15. august.

Det foreløbige program omfatter følgende:

To foredrag, to heldagsudflugter til Fredericia/Vejle samt Silkeborg/Himmelbjerg og Ry Kloster, forskellige værkstedsarbejder, spadsereture i omegnen + anden motion, forskellige former for underholdning om aftenen samt en fin afslutning fredag aften. Der bliver god tid til socialt samvær – noget som har været savnet lidt på tidligere pensionisttræf.

Hele programmet kan fås ved henvendelse til Lene Hempel (se adresse nedenfor).

Der er 15 pladser fra hvert land ved indkvartering i dobbeltværelser. Der er dog et meget begrænset antal enkeltværelser, så vi opfordrer til, at man bor på dobbeltværelser. Der KAN måske blive flere pladser, hvis de 5 nordiske lande ikke udnytter alle 15 pladser.

Folkepensionister har fortrinsret. Førtidspensionister og efterlønsmodtagere kan kun deltage, såfremt der er ledige pladser.

Prisen bliver historisk lav: KUN 2.500 kr. pr. deltager i dobbeltværelse + rejse. Prisen inkluderer: Kost og logi, udflugter, foredrag samt festmiddag med vin.

Enkeltværelse koster 2800 kr. med delt bad eller 3000 med eget bad. Prisen inkluderer: Kost og logi, udflugter, foredrag samt festmiddag med vin.

Tilskud KAN søges hos DDL.

TILMELDING

til Døves Nordiske Pensionisttræf 2009

Navn: _____

Adresse: _____

Medlem af døveforening/pensionistklub

Ønsker enkeltværelse

Deler dobbeltværelse med: _____

Specielle hensyn (*diæt, allergi, sukkersyge, bevægelseshæmmed*): _____

Fødselsdato og år: _____

Tilmelding senest 15. maj til:
Danske Døves Landsforbund, Snaregade 12,
1205 København K eller pr. fax 3524 0920
eller e-mail: lh@deaf.dk

Det Sociale Tolkeprojekt – processen bremset

Det var meningen, at Det Sociale Tolkeprojekt skulle åbne op for nye områder pr. 1. februar 2009 – men det er ikke længere en realitet, siger Velfærdsministeriet.

Grunden er, at Høreforeningen har valgt at kontakte satspuljeordførerne med deres indvendinger til den samlede liste med områder, hvor man kan få tolk, som Velfærdsministeriets styregruppe har arbejdet på gennem længere tid.

I processen var der lagt op til en direkte tilbagemelding til Velfærdsministeriet, sådan at listen kunne kvalificeres. Listen var nemlig ikke færdig endnu.

DDL har allerede i starten af januar 2009 givet sine tilbagemeldinger til Velfærdsministeriet på listen over tolkeområder og er ærgerlig over, at processen nu er gået i stå på ubestemt tid:

- Vi har fuld forståelse for Høreforeningens indvendinger til listen for tolkeområdet, men vi er overraskede over, at de har valgt at gå til satspuljeordførerne med dem – i stedet for at bibeholde den dialog og proces, der var i fuld gang i Velfærdsministeriet. Desværre betyder det, at processen bremses. Jeg vil gerne opfordre alle de involverede organisationer til, at vi koordinerer vores indsats på området, siger Asger Bergmann.

DDL følger løbende arbejdet med Det Sociale Tolkeprojekt og holder medlemmerne orienterede, når der sker noget nyt.

Legater til døve medlemmer hos Danske Døves Landsforbund (DDL)

Danske Døves Landsforbund (DDL) har modtaget 100.000 kr. fra en schweizisk fond Jochums Foundation. Det er fondsbestyrelsens ønske, at pengene skal uddeles som legater til enkeltpersoner blandt vores medlemmer (dog skal du have været medlem i mindst et år, og kontingentet skal være betalt i 2008).

Der kan søges om et legat på op til 5.000 kr. Der er ingen krav om et bestemt formål, men du skal skrive i ansøgningen, hvad det er, du søger om.

Send en skriftlig ansøgning eller et videobrev på tegnsprog til DDL. Du kan også henvende dig til kontaktmanden/kvinden i din døveforening, så han/hun kan hjælpe dig med ansøgningen.

Ansøgningen skal være DDL i hænde senest den 1. april 2009 til nedennævnte adresse:

Danske Døves Landsforbund
Snaregade 12, 1.
1205 København K.

NYHEDER PÅ DEAF.DK

DET NYE TV-SIGNAL – OGSÅ TIL DØVE

Måske har du set alle reklameindslagene om det nye tv-signal? Danske Døves Landsforbund arbejder for, at døve også kan få information om, hvad de skal gøre for at undgå sort skærm til efteråret.

SVENSKERNE HAR RATIFICERET FN'S HANDICAPKONVENTION

I Danmark er man endnu ikke kommet så vidt, at man har ratificeret FN's Handicapkonvention. Her er vi endnu en gang blevet overhalet af Sverige, der kan vise sig som et godt eksempel.

TOLKESTREJKE I NORGE

Freelancetolkene i Norge har nedlagt arbejdet. De har længe arbejdet på at få en højere løn, men deres ønske er ikke blevet imødekommet.

HANDICAPPEDE FRATAGES MULIGHED FOR AT KLAGE

FN's Handicapkonvention er endnu ikke blevet ratificeret i Danmark. Derudover mener den danske regering, at handicappede ikke skal have mulighed for at klage til FN, såfremt konventionen ikke skulle blive overholdt.

AF KATRINE JOHANSEN,
KONSULENT, KJ@DEAF.DK

Hvor finder jeg viden om CI, der er til at forstå? Det spørgsmål bliver ofte stillet, når jeg holder oplæg om CI rundt omkring i døveforeningerne. Vi ser denne gang nærmere på CI-internetportalen, som hedder CI-info, og hvorfor Google ikke er det bedste sted at starte sin vidensøgning om CI.

Internetportalen CI-info er et oplagt sted at starte, hvis du gerne vil vide mere om CI. CI-info er en upartisk hjemmeside, som ikke er afhængig af eksempelvis politiske eller økonomiske interesser. Hjemmesiden henvender sig både til forældre, professionelle og folk generelt, som er interesseret i emnet CI.

CI-info er bygget op omkring en række emner, som knytter sig til at have et CI, blandt andet kan du klikke dig ind og læse om taletræningsmetoden AVT (Audio Verbal Teraphy). Du kan ved hjælp af levende tegninger se, hvordan en CI-operation foregår. Som en af de få hjemmesider har ci-info også et helt tema om døve børn med CI, som har særlige behov som eksempelvis Usher eller autisme.

CI-info hjælper dig også videre i din søgning om CI. Via forskellige links bliver du guidet til danske og udenlandske internetsider, der også beskæftiger sig med CI.

Problemet med at søge information om CI via søgemaskinen Google er, at informationerne ikke bliver kontrolleret eller kvalitetssikret, og det betyder, at du som læser ikke har nogen sikkerhed for, om informationerne er rigtige eller forkerte.

VIL DU VIDE MERE OM CI?
www.ci-info.dk

Rettelse

DDL har fejlagtigt bragt en nyhed på deaf.dk om, at TDC lukker Handicapservice og Formidlingscenteret i forbindelse med den nye forsyningspligt. Det er ikke rigtigt. I den nye forsyningspligt er TDC stadig forpligtet til at holde Formidlingscentret åben 24 timer i døgnet – og TDC Handicapservice er stadig behjælpelig med at vejlede omkring specialapparater. Beklager misforståelsen.

ANNONCER

ANNONCER

CI

– EN VOKSEN BESLUTNING

TEKST: METTE BERTELSEN
FOTO: CHRISTER HOLTE

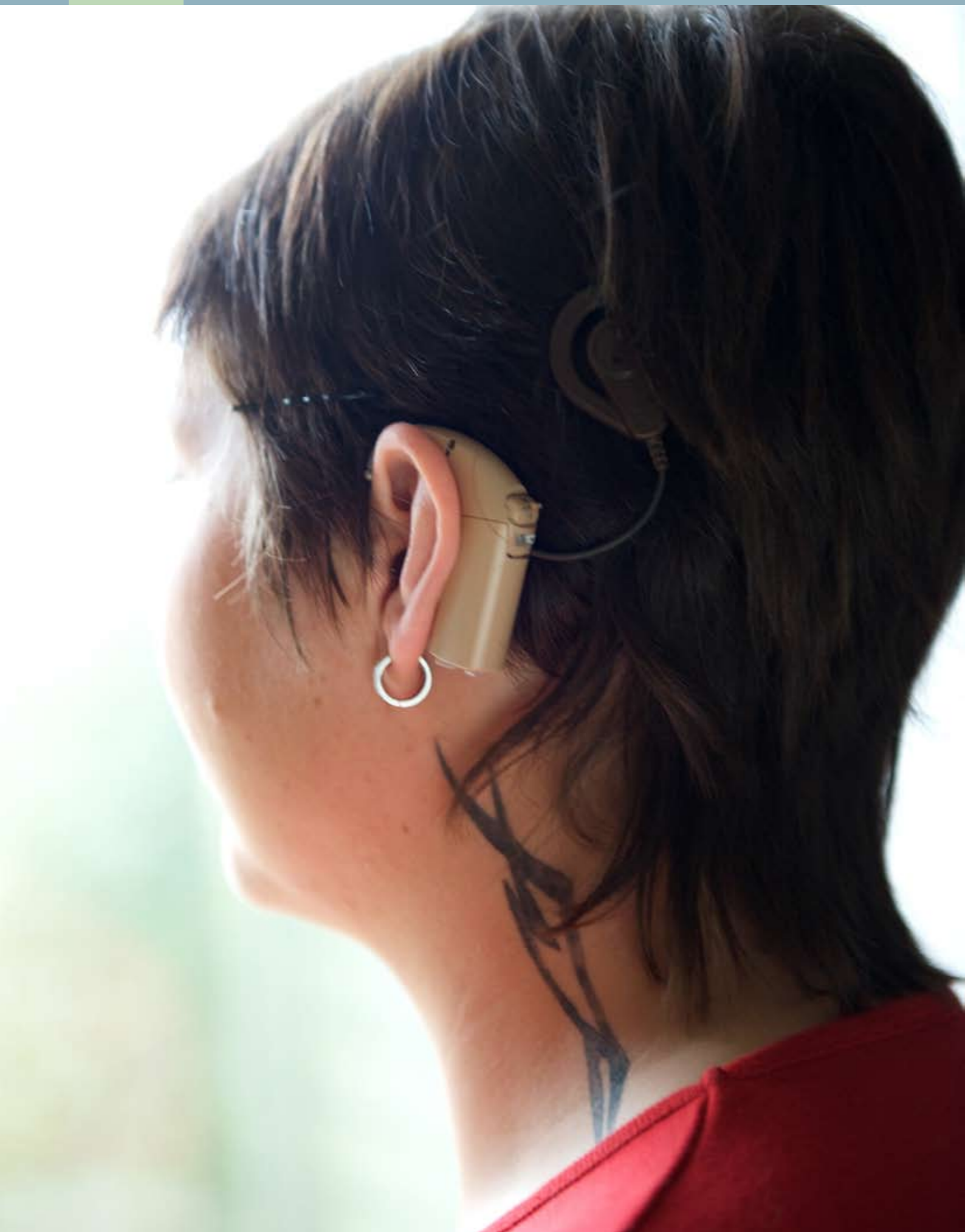
Døvebladet giver i dette tema et indblik i, hvordan valget om at få en CI-operation påvirker ens identitet og selvudvikling som døv og som tegnsprøgsbruger.

I 1976 lavede man den allerførste CI-operation på en voksen person i Danmark. Men det var først omkring år 2000, at operationerne for alvor begyndte at få fart på. CI har længe været noget, der har vakt debat, skepsis og undren blandt døve.

I dag, 33 år efter det første forsøg, er CI-operationer ikke længere et særsyn. Og det avancerede stykke teknologi kan ikke længere undgå at sætte sine spor blandt døve.

Især blandt voksne hørehæmmede og døvblevne, der har klaret sig uden tegnsprog, oplever man et sandt operations-boom. Trods den tidligere skepsis blandt døve ser vi i dag, at et stadig stigende antal voksne tegnsprøgsbrugere også vælger at lægge sig under kniven for at opnå en kunstig hørelse.

TEKST: METTE BERTELSEN

FOTO: CHRISTER HOLTE

CI - ET SPRING GENNEM LYDMUREN

Det er langt ude vestpå. Esbjerg. 31-årige Mai Wachsmuth har boet her siden 2005. Hun var for syv år siden en af de første døve voksne, der tog springet over lydmuren med en CI-operation.

Når man som døv ikke lige lever i en af de store døve-metropoler, omgås man helt naturligt hørende mere, fordi der ikke er så mange døve at vælge imellem. Sådan er hverdagen for mange døve i Danmark.

Nogle af dem har så valgt at få en CI-operation for at nærme sig deres omgivelser. Mai er en af dem.

DENGANG VAR CI EN HELT NY TING

Den 15. januar i år blev Mai CI opereret på øre nummer to. Hun er den første voksne døve, tegnsprogsbrugende person, der har fået en dobbeltsidig CI-operation.

Det er syv år siden, at hun fik sin første CI-operation. Dengang var CI noget helt nyt for mange døve. Mai havde hørt om CI i fjernsynet og talte derefter med sin mor om det. Hvorfor skulle

jeg ikke prøve det? I første omgang fik hun afslag. Du hører for godt, sagde hospitalet.

Men så skete der noget året efter:

- Min søn kigger sommetider om bag øret på mig for at se, om jeg har CI'en på. Har jeg det ikke, kan han finde på at hente den til mig. Mor, tag den nu på!

- Jeg husker det meget tydeligt. Det var til en nytårsfest. Lyden forsvandt lige pludselig. Jeg skiftede batterier på høreapparatet, men det virkede stadig ikke. Og så var jeg henne og klage over, at høreapparatet var i stykker. Dit apparat virker fint, sagde teknikeren så.

Mais sidste hørerest var forsvundet. Og så fik hun, som 24-årig,

operationen bevilget.

Dengang var det meget udsædvanligt, at voksne døve tegnsprogsbrugere fik en CI-operation. Det var mest forbeholdt døve børn og døvblevne voksne. Så reaktionerne fra døveverdenen var overraskelse. Mai fortæller:

- Det var sjovt, som mine hørende omgivelser accepterede og støttede mit valg med det samme i forhold til mine døve venner. Min beslutning om at blive opereret rygtedes hurtigt blandt døve. Jeg fik mange reaktioner som: Hvorfor

CI? Vil du så derefter afvise døveverdenen?

Mai har altid været ret sikker i sit valg. Et valg, som hun mener, andre skal acceptere. Inden operationen var Mai meget spændt. Hvad ville hun kunne få ud af det? Da hun var lille, kunne hun godt tale i telefon.

- Jeg håbede, at jeg kunne komme til at tale i telefon igen. Jeg håbede også på at kunne høre fuglene. Men allermest håbede jeg, at jeg bare kunne komme til at høre noget. Bare lidt mere.

Lægerne advarede Mai om, at hun måske ville komme til at opfatte tale som en række Anders And-lyde (rappende tale, som er svær at forstå). Nervøsiteten var ikke til at undgå. Tænk, hvis det hele kom til at lyde mærkeligt? Tænk, hvis en ansigtsnerve blev skåret over?

KATTENS MJAVEN BEVÆGEDE MIG

Operationen på Odense Universitets-hospital forløb heldigvis ganske fint. Nogle uger efter fik hun lyden tilsluttet.

- Da de så tændte for CI'et... var det Anders And-lyde. Over hele linjen. Stop, tænkte jeg. Stop! Men efter nogen tid lød det mere normalt. Heldigvis.

Mai griner.

- Der kom mange nye lyde, som jeg aldrig før havde hørt. Mine forældre bor på en gård. Jeg måtte hele tiden spørge min mor om, hvad det var for lyde, jeg hørte. Og så hørte jeg katten mjave. Det var smukt. Virkelig. Det syntes jeg altså, det var.

Høreapparater fremhæver de dybe toner. Mange døve har derfor aldrig hørt de høje, lyse toner. Det var dem, som kom den største overraskelse for Mai. Fuglenes pippen og syngen, kattens mjaven.

Det tog dog lidt tid for hende at lære at tale i telefon. Men det kan hun i dag. I starten var det kun med de nærmeste, men nu kan hun tale med mange, bare de er opmærksomme på, at de skal tale lidt tydeligere end normalt.

NOGLE GANGE KAN CI GIVE ET CHOK

At få tilsluttet sit CI er skrap kost for uindviede ører. Mai kalder det at få et hørechok. Det er, hvad der kan ske, hvis man ikke er vant til at bruge CI. Hvis man i forvejen synes, at lydene fra et

høreapparat skærer i ørerne, så gør CI det i endnu højere grad.

- Jeg blev gravid kort efter, jeg fik min første CI. På grund af alle de hormoner, der rasede i min krop, kunne jeg overhovedet ikke klare at have apparatet på. Så det kom af, og jeg satte det først på igen efter fødslen.

Mai fortæller, at der er cirka 12 toner, der skal justeres hos teknikeren, når man lige har fået sit CI. Justeringen er en balancegang. Justerer man for højt gør det ondt i øret. Er det for lavt, hører man det ikke. Det er noget man skal bygge op. Gradvist.

- Jeg tror, jeg har nået min høre-kapacitet med mit første CI. Men nu må vi se med CI nummer to. Men uanset hvad så er jeg ikke hørende, og det bliver jeg aldrig, fortæller Mai på en meget afklaret måde.

MOR TAG DIN CI PÅ!

Mai og hendes seks-årige søn Marcus bor i et rækkehus på 85 m² i Esbjerg Nord. Vi sidder i stuen nedenunder. Marcus er i børnehaven.

- Da min søn var omkring tre år, begyndte han at spørge til, at jeg var døv og det, at jeg havde et CI. I dag forstår han det bedre. Han kan godt tegnsprog, men han bruger det ikke så meget. Og derfor vil han gerne have, at jeg har mit CI på.

Mai bruger ikke altid sit CI, når hun slapper af. Hun har for eksempel sjældent CI på om morgenen.

- Min søn kigger sommetider om bag øret på mig for at se, om jeg har CI'et på. Har jeg det ikke, kan han finde på at hente den til mig. Mor, tag den nu på!

VIDERE TIL NÆSTE SKRIDT

Mai er stadig sygemeldt fra sit arbejde, fordi hun lige er blevet opereret igen.

- Jeg har altid gerne villet have CI på begge ører. To apparater gør, at man kan retningsbestemme lydene. Med kun et CI skal jeg altid kigge mig forvirret om, inden jeg finder ud af, hvor det var, lyden nu kom fra.

Længe har det været normal praksis, at man kun CI-opererer på det ene øre. I 2005 kunne børn få dobbeltsidig operation. Men voksne måtte stadig pænt nøjes med CI på det ene øre.

Det var Mai ikke tilfreds med. Hun henvendte sig hos audiologerne på Odense Universitetshospital cirka en gang om året i fire-fem år. Kan jeg ikke få nummer to? Børnene kommer

først, var lægernes kontante svar. Men Mai gav ikke op. Hun blev ved med at rende dem på dørene.

I 2008 skete der noget. En af Mais veninder skulle have en CI-operation, og hun blev tilbudt, at hun kunne opereres på begge ører.

- Da jeg var på hospitalet for at blive justeret, spurgte jeg om det var rigtigt, det jeg havde hørt. Pludselig sagde de bare ok. Du får nummer to. Jeg var glad. Og kort efter var jeg indstillet til en operation.

Den 15. januar i år blev Mai opereret. Lige nu, her de første uger efter, går hun uden lyd. Indtil såret er helet. Og da skal lyden tilsluttes. Mai er meget spændt.

JEG TROR, MANGE DØVE OVERVEJER EN CI

I dag er reaktionerne fra døveverdenen helt anderledes i forhold til for syv år siden. De fleste sagde bare ok, fortæller Mai. Hun synes, at CI er blevet mere udbredt blandt døve i tegnsprogsmiljøet i løbet af de seneste to år. Hun kender personligt tre-fire personer med CI. Og så har hun hørt om flere endnu.

- Jeg tror, at mange døve overvejer at få CI, fordi det virker til at være svært at få arbejde som døv. Halvdelen står uden arbejde, viser de seneste undersøgelser.

Mai har været heldig med sin CI-operation, synes hun selv. Hun siger, at det ikke er for alle, hvor CI er en løsning.

- Det er virkelig forskelligt, hvad folk får ud af deres CI. Jeg kender en, der syntes, hun har et kæmpe udbytte. Og så kender jeg en anden, der har det svært med sit apparat. Hun kan ikke rigtig tage sig sammen til at gå til justering, og apparatet ligger mere i skuffen, end det er bag øret.

CI ER EN FORDEL - MEN JEG ER STADIG DØV

Mai har stort set altid arbejdet blandt hørende. Hun er lastbilchauffør. Mai's arbejde består i at fragte varer fra sted til sted. Hun har faste kunder, der kender hende. Det har været en rigtig god høretræning at komme ud blandt hørende, synes hun.

Mais implantater er skjult inde i håret. Der har aldrig været nogen forfængelig overvejelse for hende at få et CI. Hun synes, at det er vigtigere, at hun hører, end hvordan hun ser ud.

Mange af de hørende, som Mai møder, reagerer med en dyb fascination over, at CI er en del af en magnetisk konstruktion. At en CI kan sættes op på noget metal.

- Jeg har flere gange prøvet at CI'en af sig selv hoppede op på lastbilens port. Hov. Og så bliver jeg døv lige på stedet. Hallo, hvad siger du?

Mange forventer, at Mai med sine CI'er kan høre ret godt. Men hun er stadig ikke hørende, bliver hun ved med at understrege overfor folk. De, der kender hende, ved det. Hun er meget opmærksom på, at hun altid skal sige til nye mennesker, som hun møder, at hun altså er døv.

Mai bruger stadig tegnsprogstolk i nogle situationer.

DØVE KAN LIGE SÅ GODT

CI eller ej, Mai's hjerte vil altid banke for døveverdenen. Hendes nye kæreste, Kim, er døv. Og lastbilchauffør. De mødtes til et lastbiltræf i Roskilde efteråret 2008. Det nyforelskede par har planer om at flytte sammen. Faktisk taler de om at købe en grund på 4000 m², hvor de vil bygge et hus og en lade på 1000 m². Til et vognmandsfirma. Det har altid været Mai's drøm – og nu er det blevet en fælles drøm, som de vil føre ud i livet.

- Vi vil gerne ansætte døve lastbilchauffører. For selvfølgelig kan døve gøre det lige så godt som hørende, med høreelse eller ej, og det vil vi vise hele verden.

DET SYNES MAI OM CI

PLUSSE:

Hører rigtig godt.

Kan tale i telefonen.

Høre musik.

Skelne mellem lyde.
Fx høre forskel på en bil og et fly.

MINUSSE:

Store apparater.

Tunge batterier.

Man kan let tabe dem.

CI-FAKTA

Den første CI-operation i Danmark fandt sted i 1976. De audiologiske afdelinger i Gentofte og Århus begyndte at operere regelmæssigt fra 1987. Først i slut-90'erne kom der et rigtigt operations-boom. På landsplan er der i dag mellem 600 og 700 voksne, der er cochlear implanterede. For børns vedkommende er tallet lidt under 400.

DOBBELTSIDIG CI

Der er nu åbnet for, at voksne nu kan få indopereret CI på begge ører, og Odense Universitetshospital har allerede foretaget den første operation.

Muligheden for dobbelt implantater er for personer, der allerede er CI-opererede og for personer, der skal opereres for første gang. Operationen sker udelukkende efter lægelig vurdering. Odense Universitetshospital tager også imod patienter fra andre regioner.

Kilde: Høreforeningen.dk

TEKST: METTE BERTELSEN

HVORDAN ER DET NU LIGE AT MAN BRUGER ET CI?

For et par år siden begyndte de første CI-tegnsprogsbrugere at mødes for at tale om deres CI'ere og de tanker og følelser, der følger både før, under og efter en CI operation. Døvebladet har været med på en kigger til DDL's CI-erfamøde.

- De bruger et stemmejern til at åbne hul i kraniet, og så bruger de et diamantbor til det finere arbejde, fortæller Anne, der lige har haft fingre i operationsmanualen, inden hun blev opereret.

Vi er her, til aften samlet til CI erfaringsmøde i Danske Døves Landsforbunds lokaler i Snaregade i København.

Alle rundt om det ovale bord fniser af Annes bemærkning. Det lyder jo absurd at få brækket sit kranium op med et stemmejern, men hvis nu man kan vinde en hel del ved at lægge sig på operationsbordet, så hvorfor ikke?

De fleste, som kommer i erfaringsgruppen, er døve og svært hørehæmmede tegnsprogsbrugere, som er vokset op med høreapparater og fortsat bruger dem. CI bliver af mange i erfa-gruppen opfattet som en auditiv opgradering i forhold til det udbytte, man kan få fra høreapparater.

VI SNAKKER OG SNAKKER OM CI
I dag er der ti personer bænket rundt om det ovale bord. Tre overvejer at få et CI. Syv har allerede fået CI. Nogle har

kun haft CI i to måneder, andre har haft i syv år. Der er ingen dagsorden i dag, folk snakker bare. Om løst og fast.

- Når man lige har fået et CI har man lyst til at snakke om det hele tiden. På et tidspunkt gider ens familie og venner

En CI operation incl. genoptræning og justering koster rundt regnet 300.000 kroner. Det er de danske regioner, der betaler for operationen.

jo ikke længere. Det bruger vi så hinanden til her på erfaringsmøderne, fortæller Pernille Glad, der fik sit CI i 2005 og som året efter tog initiativ til møderne.

Danske Døves Landsforbund

lægger lokaler til CI-erfamøderne og sponsorerer kaffen og maden. Det skulle gerne være med til at udsende et signal om at DDL ikke er imod CI, siger Pernille, der til daglig arbejder hos Landsforbundet som informationsmedarbejder.

CI RYKKER VED ENS IDENTITET
Nogle af de fremmødte har helt styr på tegnsproget, andre tegner mere tøvende, fordi de mere har befundet i det hørende miljø.

Jannie er helt døv og taler flydende tegnsprog. Jannie måtte gå til to eksperter, før hun fik sin CI operation bevilliget. Hun har aldrig talt med sin stemme,

men hun har gennem de seneste fem år haft en hørende kæreste, og det har givet hende lyst til at prøve med CI. Og nu har hun haft CI i et par måneder. Pernille A. er en af de mere erfarne brugere. Hun blev opereret for syv år siden. Hun føler, hun har fået et godt udbytte, men hun har også været gennem en lang og sej proces:

- Jeg forventede, at jeg med mit CI blev hørende. Da min familie alligevel fortsat opfattede mig som døv var det en stor skuffelse. Jeg har faktisk kæmpet med min identitet i to år. I dag er jeg helt afklaret med det.

HVORDAN ER DET LIGE DET VIRKER?

Anne er den i erfa-gruppen, der senest har fået en CI operation. Hun er allerede meget positiv, selv om hun fik en omtumlet start:

- Da jeg lige var blevet tilsluttet, hørte jeg klokkelyde nonstop. Klokkelokke.

De andre lytter. Lars og Pernille A. nikker genkendende til det. Det går væk, forsikrer de. CI erfaringsgruppen er et godt forum at teste sine oplevelser; har de andre nu også prøvet det? Er det normalt, det jeg føler og oplever?

- Jeg mener, CI er en ganske effektiv maskine, al lyden fiser bare ind i øret. Men det er så op til hver enkelt person at få noget ud af apparatet, kommer det

Kirurgens kommentar

Kirurg og ledende overlæge på Odense Universitetshospital, Aksel Grøntved er en af de tre kirurger, der årligt opererer mellem 30 og 40 personer på Odense Universitetshospital. Den største gruppe personer, Aksel Grøntved opererer, er døvblevne. - Det er en god ide, at I skriver om CI i Døvebladet. Noget af det mest posi-

tive ved at arbejde med CI er at se, hvordan det bare kører derudad for de gode operationer. Vi har nogle super solstrålehistorier. Men CI fungerer desværre ikke godt for alle. - Det er vigtigt at fortælle jeres læsere, at noget af det værste ved CI er falske forhåbninger på et urealistisk grundlag. Man har prøvet at operere døvfødte voksne. Det er noget,

man ganske hurtigt er gået væk fra igen. Alle erfaringer peger på, at resultaterne ikke er gode nok. Man kommer under alle omstændigheder ikke til at høre normalt med en CI, fortæller Aksel Grøntved. Små døve børn, der får en CI operation, har som udgangspunkt langt bedre chancer for at få udbytte af CI i forhold til voksne.

fra Steen, der sidder ovre i hjørnet. Han er meget begejstret for sit apparat.

Hans kommentar er der flere, der reagerer på. Måske fordi, at det er meget individuelt, hvad hver især får ud af det.

- Hvad man får ud af sit CI kommer jo også an på om ens hjerne tidligere har registreret lyde. Om hjernen kan genkende en bestemt lyd. Og der er stor forskel på om hvorvidt man kan registrere lyde og om man kan skelne og opfatte tale, kommenterer Anne.

LØS PAUSESNAK OG GRIN

Efter et par timers snak skal der mad på bordet. Folk er sultne. Klokkeren er hen ved halv syv om aftenen. Det er mørkt udenfor. I pausen slapper de yngre af, dem, der har været lidt mere stille under mødet.

De begynder at tale sammen og sammenligne ar. Der serveres sund buffet med diverse salater. Og snakken går videre.

Snakken går om gode og dårlige høre-dage. Om at man godt nok hører med CI, men at hvis man er træt, så fatter hjernen ikke, hvad det er, man hører. Folk griner og nikker genkendende til hinandens oplevelser. Lars udbryder:

- Jeg hører sjovt nok altid bedre, når jeg lige har været en tur i byen!

ER CI EN LØSNING FOR MIG?

Lisa er en af de fremmødte, der overvejer CI. Hun er med til mødet for anden gang. Ligesom Jannie har hun altid været døv.

- Som lille blev jeg, som de fleste af os døve, tvunget til at gå med høreapparater i skolen. Jeg gemte dem væk, så snart jeg fik lejligheden til det. Men nu begynder jeg mere og mere at tænke på min fremtid. Hvordan med arbejde og nye venner? Nu er jeg begyndt at prøve at gå med høreapparater igen. Men jeg tænker, at CI måske virker endnu bedre.

Pernille har set et ganske blandet personsgalleri komme og gå til møderne.

- Tidligere var det mest enkeltpersoner, der kom i erfaringsgruppen, men nu ser vi flere og flere, som tager deres venner eller veninder til møderne. Det er blevet mere almindeligt at få CI og det er dejligt for dem, som nu er i overvejselsesfasen at de kan dele overvejselsen sammen med nære venner, som er i samme situation.

SÅ MANGE DANSKERE HAR CI

På landsplan er der mellem 600 og 700 voksne, der er cochlear implanterede. For børns vedkommende er tallet lidt under 400.

HVILKE KRAV SKAL DU OPFYLDE FOR AT FÅ EN CI?

- Have et nogenlunde forståeligt talesprog
- Ikke længere har udbytte af dine høreapparater
- CI tilbydes normalt ikke til døvfødte voksne, der ikke har brugt deres hørelse

KUNNE DU TÆNKE DIG AT DELTAGE I ET ERFAMØDE?

Erfaringsgruppen mødes efter behov og som regel omkring 6 gange om året.

Møderne foregår hos Danske Døves Landsforbund i København. Disse annonceres i Døvebladet, på deaf.dk og på TTV side 736. Eller kontakt Pernille Glad, der er koordinator, på pg@deaf.dk

To nye hold tegnsprogstolke er blevet udklækket

Tolkene fra Tolkeuddannelsen i København 2009.

Tolkene fra Tolkeuddannelsen i Århus 2009.

ÆLDREVEJLEDEREN i Aalborg er flyttet

Ældrevejleder Pia Flindt-Jacobsen har fået ny adresse:

Døves Kulturcenter
Grønlands Torv 18, 1
9210 Aalborg SØ
Tlf. 9931 5071 / 2520 0333

Mail: pfj-aeldre@aalborg.dk

CENTER FOR TEGNSPROG HAR FÅET NY ADRESSE

Pr. 9. februar 2009 er Center for Tegnsprog – Tolkeuddannelsen flyttet.

Deres nye adresse er:
Professionshøjskolen UCC
Center for Tegnsprog –
Tolkeuddannelsen
Titangade 11
2200 København N
Tlf. 35 25 38 60

USA:

LYS KAN MÅSKE GIVE BEDRE HØRELSE

Forskere er nået frem til, at infrarødt lys muligvis kan bane vejen for bedre cochlear implantater (CI).

CI giver ikke normal hørelse og giver derfor slørede lydbilleder, men med infrarødt lys kan man danne lydbilleder på forsøgsdyr, der er lige så skarpe som de lydbilleder, man ser hos hørende forsøgsdyr.

Man ved dog ikke, hvorfor det sker. Det infrarøde lys stimulerer nervecellerne, som sender signaler til hjernen. Det, som nu undrer forskerne er, at disse nerveceller ikke indeholder proteiner, som reagerer på lys.

Med CI alene er der kun plads til et begrænset antal elektroder i det indre øre. Hvis man kan udnytte effekten af det infrarøde lys, vil man kunne udvikle cochlear implantater, der giver bedre støtte i f.eks. støjende omgivelser og til at kunne høre musik.

Kilde: newscientist.com

NORDPOLEN:

FØRSTE DØVE PÅ NORDPOLEN

Den døve englænder, Oliver Westbury, er efter sigende den første døde, som har gennemført en ekspedition til Nordpolen.

Ekspeditionslederen mener, at Oliver's døvhed har været en fordel i hans mål om at nå til Nordpolen:

- På nogle måder har hans handicap, som styrkede hans andre sanser, været til hans fordel. Oliver kunne meget hurtigt tilpasse sig omgivelserne. Han fandt altid den bedste vej gennem revner i sneen og over tynd is, fortæller Mike Thornewill.

Det er en stor bedrift at nå til Nordpolen. Det er ikke alle, som formår at gennemføre en sådan ekspedition.

Kilde: Deaftravel e-newsletter, december 2008

FOTO: ARMMIL

IRAK:

Amerikanske soldater skød døv kvinde

I Bagdad er Hadeel Emad, en 25-årig døv kvinde, såret efter hun ikke reagerede på amerikanske soldaters advarsler.

Det amerikanske militær siger, at en styrke bestående af irakiske politibetjente og amerikanske soldater fandt kvindens adfærd 'atypisk'. De valgte derfor at sende flere advarselssignaler, heriblandt skud i luften.

Da kvinden ikke reagerede på disse, skød de på hende. Hun blev ramt i brystkassen og måtte indlægges akut. Hendes nyre er blevet fjernet og hendes lever og mave er beskadiget.

Hadeel Emad er nygift og havde kun været gift i en uge, da hun blev skudt ned. Der foreligger ingen udmeldinger om hendes tilstand ved redaktionens afslutning.

Kilde: 7days.ae

CANADA:

Døve ønsker adgang til real-time-teksttelefoni

Døve i Canada vil gerne have mulighed for at bruge real-time text (RTT).

Vi kender allerede teknologien herhjemme fra f.eks. web-FC, hvor man har to samtalebokse. I den ene skriver man selv, og i den anden kommer teksten fra samtalepartneren. De to bokse tillader at begge parter kan skrive til hinanden samtidigt.

Canadierne vil gerne have adgang til teknologien, fordi den er mere dynamisk i kommunikationen end f.eks. sms eller MSN.

Men udbydere af mobiltelefoni i Canada er tilbageholdende. I Canada sælges der ikke mobiltelefoner med RTT-funktion, dog er der udviklet applikationer med RTT-funktion til diverse smartphones.

I Canada er udbydere af mobiltelefoni af den opfattelse, at folk kun vil bruge deres mobiltelefoner til at foretage taleopkald med.

Kilde: straight.com

PLANETØVELSE 1

Her skulle hovedbestyrelsen forestille sig, at de rejste til planeten DDL. Hvordan ser der ud?

PLANETEN DDL

- DDL opleves generelt som et rart, medmenneskeligt og tolerant sted.
- I kulissen lurer dog en ubestemmelig trussel og evig kamp

OMGIVELSERNE PÅ DDL

- Grønne bjerge, skandinavisk natur
- Storbyer, højhuse, kreativ Gaudi-inspireret arkitektur med runde former
- Næsten altid sol, dog også hurtige tordenvejr (om natten)

BEBOERNE PÅ DDL

- Der bor djævlø i skoven. De truer med noget, menneskene ikke forstår
- Menneskene er tolerante og åbne for forskellige grupper. Selvom der findes

djævlø, udstråler folk indre styrke. Det er talende og strålende – men også lidt bange individer, fordi de altid har været i kamp

- Der er stor variation. Hvert menneske er som skoven; der er eg, bøg osv. Dvs. at der er mangfoldighed som på jorden; forskellige aldre, farver, højder
- De døve er majoriteten – det er den omvendte verden, men der er større tolerance over for minoriteterne end på jorden
- Alle kan tegnsprog. Derfor er man mere eller mindre lige (her er dog lidt uenighed, for er det tegnsproget der gør folk lige eller evnen til at høre?). Hørende bliver behandlet som døve – de taler jo også tegnsprog. De skal dog ikke tilpasse sig ved fx at gøres døve

PLANETØVELSE 2

Og hvordan er stemningen på planeten?

STEMNINGEN PÅ DDL

- Det er en planet, der gerne vil svæve lidt for sig selv. Man har ikke set, at man faktisk er midt i Mælkevejen
- Der er ingen krig. Det er vigtigt at undgå stridigheder – det er i hvert fald målet

- Majoriteten lever i harmoni med de øvrige grupper. Man lever et harmonisk liv med respekt for hinandens særheder og forskelligheder. Alle hjælper alle, og der findes ikke nogen udsatte grupper
- Det er som en afslappende ferie
- Penge og computere findes ikke.

DDL'S TRE KERNEVÆRDIER

Idealistisk

DDL er og skal være den samlende aktør og frontløber for tegnsprogsbrugere i Danmark. Det skal vedblive at være en idealistisk og politisk organisation, der kæmper for ligestilling mellem døve og hørende

Mangfoldig

DDL skal være en mangfoldig, medmenneskelig og åben organisation. Dette er især vigtigt at signalere overfor nye grupper (Fx CI-opererede eller døve med anden etisk baggrund end dansk)

Troværdig

DDL skal udvise faglig kompetence indenfor alle relevante områder og holde fast i en saglig, seriøs profil. DDL skal være en selvfølgelig og troværdig samarbejdspartner for medlemmer, politikere og det hørende samfund i øvrigt.

JAGTEN PÅ VÆRDIERNE

TEKST: BIRGITTE OPPERMANN,
KOMMUNIKATIONSANSVARLIG

Egentlig begyndte det hele med en temadag for bestyrelsen: DDL's kommunikation og udfordringerne fremover. Hensigten var at diskutere visioner for fremtiden. Hvordan kan vi blive endnu bedre med kommunikationen? Og hvordan skaber vi sammenhæng og klar visuel identitet for DDL?

HVOR ER VÆRDIERNE?

Hurtigt stod det klart, at landsforbundet manglede noget helt fundamentalt for at kunne gribe kommunikationsopgaverne an: Værdierne.

Der er ingen, der er i tvivl om, at Danske Bank ønsker at blive opfattet som seriøs, tryk og grundig – eller at Greenpeace ønsker at blive opfattet som en retfærdighedssøgende og kæmpende organisation. Eller at Novo Nordisk vil opfattes som socialt ansvarlige og forskningsbaseret. Men hvad skal DDL

opfattes som? Landsformand Asger Bergmann har haft sine tanker:

- Døvesamfundet er i forandring, og på mange måder er vi i en brydnings-tid. Derfor er det vigtigt at få afklaret, hvordan DDL skal være som interessepolitisk organisation. Hvordan skal vi se ud? Hvordan skal vores medlemmer opfatte os? Skal vi være en kamporganisation med røde og sorte farver – eller en pæn organisation, der ønsker dialog og respekt for forskelligheder?

AFSTED TIL CASTBERGGÅRD

Det er iskoldt og kun lige starten af januar, da de fleste fra hovedbestyrelsen samledes meget tidligt på Københavns Hovedbanegård for at tage til Castberg-gård. Formålet var at diskutere DDL's værdier, og derfor var der to konsulenter med fra Research International til at drive processen derovre i det jyske. Stemningen var forventningsfuld – og kaffen stadig

varm, da vi myldrede ind i toget og gjorde os klar til den lange rejse mod Urlev.

Kom indenfor, lyder det fra receptionisten, da vi omsider kommer til Castberggård efter at have bumlet videre med bus fra Vejle Banegård gennem det bugtede landskab. I konferencelokalet står der heldigvis både kaffe og frugt, så blodsukkeret kan få et skud. Nu skal vi i gang – og det bliver skægt.

DDL SOM EN PLANET

- Nu skal I forestille jer, at I skal rejse til en planet – og at planeten er DDL, siger konsulenten. Hvordan vil I beskrive planeten? Er der fx træer?

Små smil breder sig rundt omkring på nogle af hovedbestyrelsens ansigter. Øvelsen virker mildest talt absurd, men det skal hurtigt vise sig, at der er mening med galskaben.

- Der er mange træer, siger den ene. Der lurer djævlø i skoven, siger en anden – og en tredje fastslår, at der ikke er hverken computere eller strøm på planeten – og en sidste siger, at planeten svæver alene og ikke kan se, at den er en del af en større mælkevej.

Langsomt taler vi os varme og flere og flere øvelser skærper vores bevidsthed. Hvad er DDL gode til? Hvad er DDL dårlige til? De hvide tavler fyldes med ord – og skrives hurtigt ud. Mange har bud, og hænderne er livlige. Tolkene er virkelig kommet på en opgave. Konsulenterne styrer det godt. Alt noteres ned, og hvis der er noget, der er uklart, så spørges der til det igen. Langsomt indkredses DDL's kendetegn og udfordringer, og langsomt viser der sig et billede. Der bliver sat ord på.

Omsider efter tre timers proces er det allersidste og allervigtigste papir ved at blive udfyldt. Papiret, hvor værdierne skal skrives. Målet er at finde tre værdier, der kan definere kernen i DDL's arbejde. I midten er der en cirkel, hvor der står DDL – og rundt om, som mange små sole, står der bud på værdier

i én pærevælling. Det går jo ikke. Der skal strammes yderligere op.

UD I GRUPPER

Vi går i grupper og skal arbejde videre med at prioritere værdierne. Ud af de 25 værdier – hvilke tre vil vi så vælge? Nu bliver det spændende. Hvilke værdier vælger vi?

Forventningen er stor, da vi samles igen. Og vi er nærmest ivrige som ved juletid.

*Idealistisk
Mangfoldig
Troværdig*

Efter et kort stykke tid er det de tre værdier, der er tilbage på tavlen. Hovedbestyrelsen er både tavse, trætte og tilfredse på samme tid. Flere nikker. Asger ser synligt tilfreds ud. Konsulenterne står afventende – men stemningen er positiv. Processen er slut – og DDL har fået et ansigt.

NU ER VI MERE BEVIDSTE

Bagefter er landsformanden egentlig ikke synderligt overrasket over de tre værdier. Værdierne, mener han nok, at

han kendte på forhånd, men forskellen er alligevel til at tage at føle på.

- Processen har været utrolig god, som har givet os mulighed for at stoppe op og spørge hinanden om, hvem vi er – og hvor vi vil hen. Vi har fået mere selvforståelse – og selvom værdierne ikke har overrasket mig som sådan, så er det en virkelig skøn følelse at sætte ord på dem. Nu ved jeg ligesom, hvem jeg er, smiler Asger Bergmann.

Også DDL's arbejde med kommunikationen bliver nu løftet en ekstra tand.

- Vores kommunikationsarbejde, Døvebladet, hjemmesiden og vores visuelle identitet skal baseres på disse værdier. Vi skal også bruge materialet til repræsentantskabsmødet, hvor vi skal sikre os at medlemmerne er enige med os i hovedbestyrelsen – samt i vores næste arbejdsprogram 2011-2015, fastslår Asger Bergmann.

ANNONCER

ANNONCER

TEKST: KNUD SØNDERGAARD
FOTO: ELINOR VESTERGAARD

HVEM SIDDER I SENIORUDVALGET?

Knud Søndergaard (formand)
Inger Mikkelsen, Herning
Lis Danekilde, Odense
Anne Louise Nielsen, Århus
Inger Justesen, København
Lene Hempel (sekretær)

TEKST OG FOTOS: LENE HEMPEL

NYT FRA KULTURUDVALGET

DDL's kulturudvalg er lige nu og her i gang med planlægningen af to store og nogle mindre arrangementer. Læs mere herunder.

FINSK OPERA PÅ TEGNSPROG

En forestilling med den finske tegnsprogsopera "The Hunt of King Charles" er under planlægning. Vi har booket Vejle Musikteater, og forestillingen vil finde sted lørdag d. 2. maj kl. 19. Der kommer mere omtale i Døvebladet senere med oplysning om billetbestilling, priser, stykkets indhold mv. Forestillingen foregår på internationalt tegnsprog.

Det er første gang, at der bliver vist opera på tegnsprog i Danmark. Så har du lyst til at opleve en ny og spændende forestilling, så kom og se "The Hunt of King Charles".

Vi vil senere kontakte et par døve- eller tegnsprogsforeninger og spørge, om de vil koordinere en bustur til Vejle. Kulturudvalget betaler bustransporten.

CARL BECKER FESTIVAL

Den 19.-20. september arrangerer kulturudvalget og Castberggård igen Carl Becker Festival på Castberggård. Det foreløbige program indeholder

workshops med følgende temaer: Sprog, historie og kultur.

Desuden kommer det belgiske teater "Hands On", der optræder med forestillingen "Eden". En forestilling, der handler om naturens kraft i et hektisk og stressende samfund. Forestillingen har vundet flere priser. Flere informationer følger. Glæd dig.

WORKSHOP FOR ALLE FOTOINTERESSEREDE

I løbet af foråret vil der blive arrangeret en fotoworkshop for døve fotointeresserede. Den vil foregå på Holbæk Vandrerhjem, hvor Jens Luckenbach vil undervise. Kulturudvalget støtter arrangementet.

UDLÅN AF MEGET OMTALT CI-FILM

Der har været godt gang i udlån af DVD'en "Sweet nothing in my ear". Indtil videre har syv døve- og tegnsprogsforeninger samt Decibel arrangeret filmaften, hvor medlemmerne har kunnet komme og se filmen. Filmen handler om et forældrepar overvejelser

om, hvorvidt deres søn skal have CI eller ej.

RUNDVISNING MED TEGNSPROGSTOLK

Den 13. august bliver der rundvisning på Vestre Kirkegård. Kulturudvalget arrangerede i 2008 sammen med Døvehistorisk Selskab en rundvisning på Assistents Kirkegården. Deltagerne var meget tilfredse, så nu gentager vi succesen.

HVEM SIDDER I KULTURUDVALGET?

Filip Verhelst
Kim Kanstrup Kjeldsen
Anita Otte Clausen
Joan Bentsen
Troels Madsen
Lene Hempel (sekretær)

Flere informationer følger i Døvebladet, på hjemmesiden og i nyhedsbrevet.

NYT FRA SENIORUDVALGET

DDL's nye seniorudvalg vil med jævne mellemrum skrive om udvalgets arbejde i Døvebladet. I er velkomne til at kontakte udvalgets medlemmer med spørgsmål og ideer til emner, som vi bør tage op.

Efter at Ældrerådet blev opløst i juni 2008, har hovedbestyrelsen nedsat et seniorudvalg.

Hovedbestyrelsen har givet seniorudvalget følgende arbejdsopgaver:

- At rådgive hovedbestyrelsen om ældrepolitiske emner
- At sørge for ældre døve ikke bliver tabere i systemet pga. teknologien og samfundets globale udvikling
- At følge udviklingen med ældrevejledningen
- At sikre, at besøgstjenesten fortsætter
- At sikre ret til merudgiftsydelse efter 65 år
- At ældre døve får information ad flere kanaler om emner af interesse
- At ældre døve kender deres ret til social tolk
- At sikre, at udveksling af informationer mellem pensionistklubber fungerer optimalt
- At arrangere pensionisttræf og pensionisthøjskole

Seniorudvalget har nu afholdt to møder. Seneste møde fandt sted på Castberggård. Her tog tilrettelæggelsen

af det nordiske pensionisttræf til august det meste af tiden.

ÆLDREVEJLEDNINGEN FORTSÆTTER

Seniorudvalget har med glæde noteret, at demonstrationen i Fredericia og underskriftsindsamlingen i efteråret sandsynligvis har været medvirkende til, at velfærdsministeren nu har givet penge til arbejdet med permanentgørelsen af ældrevejledningen.

Vi mangler dog at se, hvorledes ordningen kommer til at fortsætte, bl.a. fordi to af ældrevejlederne stopper. Vi er også spændte på at se kommunernes reaktion – nogle få kommuner har jo allerede bevilget tilskud til ordningen for 2009.

BESØGSTJENESTEN

Seniorudvalget skal også finde ud af, hvordan besøgstjenesterne bedst kan fortsætte deres arbejde til gavn for især ensomme, ældre døve.

Alle besøgsvennerne var samlet til et møde på Ulleruphus sidst i

november, hvor vi først havde et foredrag af lederen for Ældresagens besøgstjeneste i Fredericia. Hun fortalte om, hvordan besøgstjenesten var organiseret og hvilke krav, man stiller til besøgsvennerne. Vi fik nogle tips som vore egne besøgstjenester kan bruge. Der er dog stadig behov for at drøfte, hvordan vi kan bevare tjenesten flere steder i landet.

BESØG I PENSIONISTKLUBBERNE

DDL's seniorudvalg vil gerne besøge alle pensionistklubberne for at møde ældre døve for at høre om deres behov og problemer i dagligdagen. Vi håber også at kunne arrangere et møde for alle pensionistklubberne i løbet af 2009. Det bliver formentlig engang til efteråret.

NORDISK PENSIONISTRÆF

Se annonce og særlig omtale på side 5.

ANNONCER

ANNONCER

TEKST: NANA TOFT
FOTO: GLAD TEATER

HVIS DIN FOD KUNNE SKRIGE

Troels Madsen drømmer om at blive skuespiller. Sammen med 15 andre håbefulde skuespilleraspiranter er han startet på Glad Teater – Danmarks første professionelle skuespilleruddannelse for folk med funktionsnedsættelser. Her bliver der ikke taget hensyn til elevernes handicap.

- Hvis jeg nu ber' dig om at skringe med tæerne? - Forestil dig det. For alvor. Hvis dine tær' havde en stemme, ville de skringe. Og fødderne. Fødderne skrigger. Rune, lårene skrigger. Troels, maven skrigger, skuldrene skrigger, ansigtet skrigger, spænd hele kroppen, kom så, - SKRIG!

En kvinde i joggingbukser, bare fødder og tilfældig hestehale, drøner rundt på et trægulv mellem 10-12 yngre menne-

sker, der, som hende, er iført hvad man ville kalde behageligt tøj. Og så skrigger hun selv. Højt, og helt nede fra maven. Kroppen bøjer sig fremad, skriget fortsætter og slutter hæst. Gruppen af barfodede mennesker stemmer i på hvert sit tidspunkt, og rummet fortsættes af skingre toner, der kommer og går, alt efter hvornår de enkelte personer mister pusten. Der er ingen, der kan bevæge sig fremad.

For deres fødder er sømmet fast i gulvet.

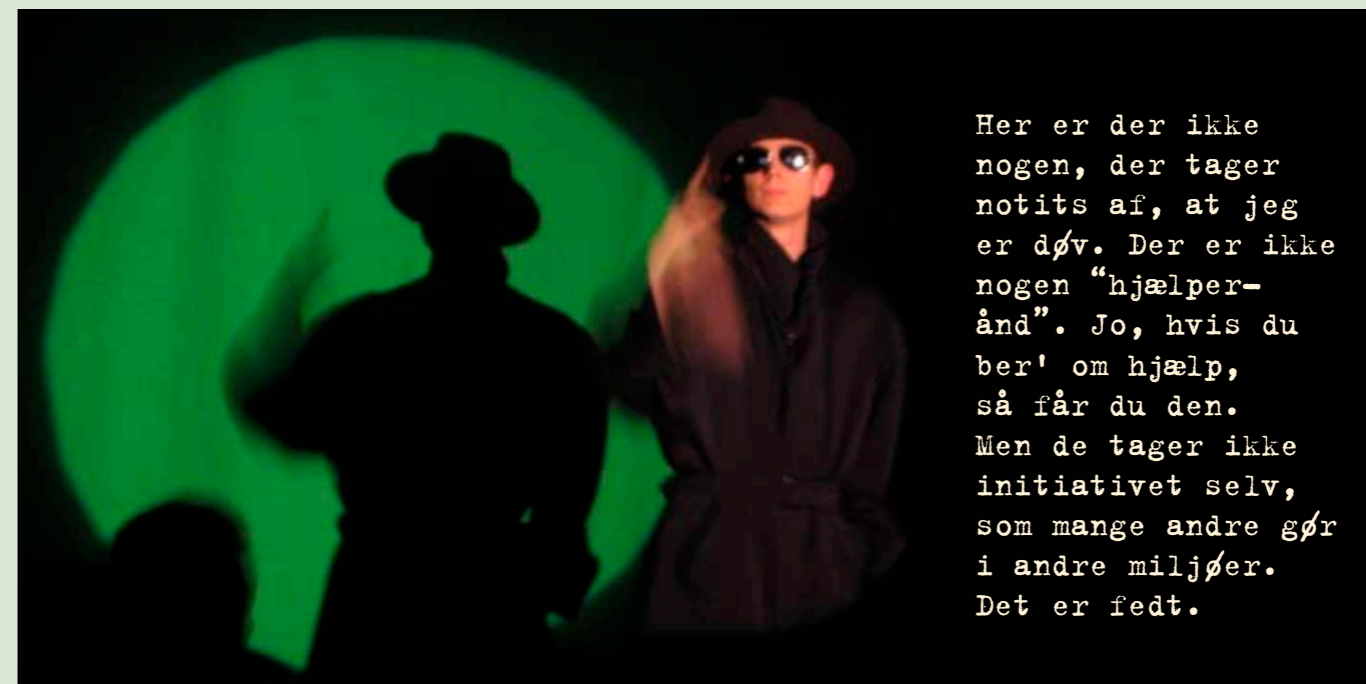
- Det er alvor, siger kvinden. - Det er ikke nogen leg. Jeres fødder er sømmet fast til gulvet, og der kommer en tiger springende ind af døren. Lige nu. I dette sekund. Hvis det var alvor, så ville I skringe med alle dele af jeres krop. Det er det, denne her øvelse handler om.

Vi befinder os øverst oppe, under loftet, i en gammel bygning i det nordvestlige København. Øvelokalet tilhører Glad Teater, Danmarks første professionelle teaterskole for folk med funktionsnedsættelser.

Kvinden er underviseren Anja Owe. De skrigende unge mennesker er alle skuespillerstuderende, og vi har lige været igennem en øvelse i at træne egen forestillingsevne og investere sig selv hundrede procent i situationen.

STOR INTERESSE FRA MILJØET

De studerende er i gang med 2. semester, men om tre år er 16 nyuddannede skuespillere klar til at indtage scener og lærreder i både ind- og udland. Og spørger du en af initiativtagerne bag Glad Teater, skuespiller og underviser Jesper Michelsen, tror og håber han, at miljøet er klar til at tage imod dem.

Her er der ikke nogen, der tager notits af, at jeg er døv. Der er ikke nogen "hjælper-ånd". Jo, hvis du ber' om hjælp, så får du den. Men de tager ikke initiativet selv, som mange andre gør i andre miljøer. Det er fedt.

- Jeg oplever en stor interesse fra teater- og filmmiljøet. De virker meget ivrige og kan næsten ikke vente med at komme i gang med at arbejde med vores studerende, fortæller Jesper Michelsen, der fik ideen til uddannelsen tilbage i 2003. Inspireret af de engelske handicapteatre "Mind the Gap" og "Graeae" gik han sammen med kollegaen og instruktøren Lars Werner Thomsen i gang med at udvikle et koncept for Danmark.

- Da jeg så forestillingerne på Mind the Gap og Graeae, blev jeg dybt inspireret. Det er en kæmpe succes i England, så jeg tænkte: Det kan vi også gøre i Danmark. De er et andet sted i dag, fordi de har været i gang så længe, men vores ambitioner er de samme: Vi vil gøre op med den her påståede modstilling mellem handicappet og ikke-handicappet og åbne folks øjne for, at vores elever med deres unikke udtryk rammer et helt andet sted i publikums bevidsthed, fortæller Jesper Michelsen.

DEN HELT SÆRLIGE STEMNING

Tilbage i øvelokalet er det nu hele kroppen, der er sømmet fast til gulvet, og de studerende fortsætter med at krumme sig, vride kroppen i halsbrækkende positioner og få røde pletter på halsen og i ansigtet.

Troels Madsen ligger i det ene hjørne. Sveden pibler frem på tindingen. Før øvelsen, i frokostpausen, har han ærligt fortalt, at det tog ham tid at vænne sig til tanken om at starte på Glad Teater. Han var nervøs for, om niveauet ville være højt nok. Men fordomme om især de andre handicapgrupper blev gjort til skamme.

- Jeg havde nok en lidt for arrogant holdning. Men det viste sig hurtigt slet ikke at være noget problem. Tværtimod oplever jeg, at det her sted har en helt unik stemning. Som jeg ikke kan finde noget andet sted. Det er imødekommende, fordomsfrit og meget anderledes, siger Troels, der især fremhæver sine med-studerendes åbenhed som noget lidt grænseoverskridende.

- Især gruppen af studerende med udviklingshæmmelse står jo helt tæt på dig. Spørger dig om alt og fortæller selv alt. Uden synderligt mange grænser. Det er spøjst, men det er samtidigt meget, meget befriende. I det hele taget føler jeg mig hjemme, fortæller Troels. Især følelsen af, at der ikke er nogen, der konstant vil drage omsorg eller tage ekstra hensyn til Troels, er noget han sætter stor pris på.

- Her er der ikke nogen, der tager notits af, at jeg er døv. Der er ikke nogen "hjælper-ånd". Jo, hvis du ber' om hjælp, så får du den. Men de tager ikke initiativet selv, som mange andre gør i andre miljøer. Det er fedt. Jeg har ikke lyst til at min døvhed bliver påpeget til dagligt, og her er jeg bare Troels, der går i skole, fortæller Troels. En fornemmelse, der cementeres af leder Jesper Michelsen:

- På Glad Teater er vi interesseret i at lave teater. Uddanne knaldygtige skuespillere. Her er det ingen "undskyldning" at være fysisk handicappet eller udviklingshæmmet.

INGEN GARANTIER

Jesper Michelsen understreger samtidigt, at der aldrig er nogen garanti for, at projektet lykkes, og at miljøet er klar til at tage imod dem.

- Men den risiko må vi tage. Vi forsøger at forberede vores studerende på den generelle høje arbejdsløshed blandt skuespillere, men der er en risiko for, at de bliver arbejdsløse alle sammen. Jeg føler mig dog sikker på, at de nok skal få opgaver, siger Jesper Michelsen, der personligt fornemmer bevægelser og holdningsændringer i både handicapmiljøet og i det danske teaterliv.

GLAD TEATER

Glad Teater er Danmarks første professionelle skuespillerskole for elever med funktionsnedsættelse.

Der går 16 studerende på skolen. 10 har udviklingshæmning. Seks har fysiske handicaps (fire døve, en blind og en enkelt i kørestol).

Uddannelsen startede 18. august 2008 og varer tre år.

Lignende skoler er udbredt i udlandet, men har hidtil kun været at finde på amatørscener herhjemme.

Læs mere på www.tv-glad.dk/teater

- Fra handicapmiljøet er der en stor interesse i at få handicappede ud af denne her "omsorgede" funktion. Samtidig synes jeg, at dansk teater langsomt er ved at bevæge sig ind i andre teaterformer. Væk fra det naturalistiske og ind i for eksempel nycirkus eller performance. Og det er måske især her vores elever har deres force, siger Jesper Michelsen.

Mikkel Harder Munck-Hansen, tidligere skuespilchef på Det Kongelige Teater var i sin tid med til at indvie Glad Teater. Han sidder nu som formand for Kunstrådets Scenekunstudvalg. For ham er frit uddannelsesvalg en demokratisk ret. Men han ser også store udfordringer for eleverne, når de bliver færdige på skolen.

- Det er i forvejen en hård branche, og de her elever har jo en ekstra modstand, så det bliver hårdt. Det bliver ikke en dans på roser. Men hvis de er stærke og har modet, så er der mulighed for, at de ville kunne sætte deres aftryk på alle former for scenekunst, lyder det fra Mikkel Harder Munck-Hansen.

MEGET FORSKELLIGE STUDERENDE

Troels går på hold med fem andre studerende, der alle har et fysisk handicap. Her er tre andre døve, en enkelt

i kørestol og en blind kvinde. Det andet hold er de studerende med udviklingshæmning. I det hele taget er der store fysiske, mentale og ikke mindst individuelle forskelle på de studerende, hvilket lederne forsøger at tage højde for.

- I starten skal de studerende gennem de samme basale teknikker, så de lærer "teatersproget" at kende. Den undervisning ligner til forveksling den, du finder på f.eks. Statens Teaterskole. På sigt vil vi have langt flere individuelle sessioner, for at vi som undervisere kan finde ind til det unikke talent, de hver især besidder, forklarer Jesper Michelsen.

HANDICAPPEDE SKAL OGSÅ HAVE LOV TIL AT SPILLE

Det "unikke" og de "anderledes teateroplevelser" er i øvrigt et element, som både Troels og Jesper Michelsen vender tilbage til. Det, der gør, at forestillinger med skuespillere, som har en funktionsnedsættelse kan være en oplevelse, de færreste glemmer.

Vi vil den der "hvor er det synd for de handicappede" eller "arj, de handicappede skal selvfølgelig også have lov til at spille lidt teater"-holdning til livs. I virkeligheden er det pisseligegyldigt, om man er handicappet, eller om man ikke er.

Andersen), var det ord som "poetisk" eller "rørende", der var på folks læber. Enkelte ytrede, at det måtte have været svært "med de handicappede". Det er den holdning, Glad Teater for alt i verden ønsker at aflive.

- Vi vil den der "hvor er det synd for de handicappede" eller "arj, de handicappede skal selvfølgelig også have lov til at spille lidt teater"-holdning til livs. I virkeligheden er det pisseligegyldigt, om man er handicappet, eller om man ikke er. Og for så vidt også, om man er amatør, eller man er professionel. Det vigtigste er produktet, og om de kan deres håndværk, fortæller Jesper Michelsen.

- Det jeg fornemmer er, at publikum ser elevernes handicap som en dramatisk styrke. Som et ekstra lag i fortællingen, fortæller Troels.

Da Glad Teater i foråret 2007 opførte Sne-dronningen af Jokum Rohde (frit efter H.C.

lederstafet

Kan døve stå i front og lede? Selvfølgelig! Vi stiller skarpt på frontløberne i døveverdenen. Det er de ledende døve ildsjæle, der er professionelle, og som hver eneste dag tager stilling til mange ting af betydning og som fører vigtige beslutninger ud i livet. Hvad er det, der ligger bag deres helt særlige drive og engagement?

BETTY BERGLIND STEFÁNSDÓTTIR

HVORFOR ER DU LEDER?

Jeg tror på, at jeg kan skabe forandringer. Min styrke som leder er, at jeg kan se de mål, jeg vil nå. Dem kæmper jeg dog ikke blindt for. Jeg er klar til at lytte til min omverden og bruge det, jeg ser omkring mig. Jeg ved, hvor jeg vil hen, men jeg er også parat til at erkende, når jeg har begået fejl. Som leder lytter jeg til andres meninger. Jeg må i mit arbejde være særlig opmærksom på de synspunkter, som går mod tegnsprog. Min opgave er at finde en vej, hvor alle er tilfredse.

HVAD HAR VI I DØVEVERDEN BRUG FOR?

Vi i døveverden har brug for flere døve ledere på flere felter. Det sker tit, når jeg møder andre døve rundt omkring i verden og fortæller om mit arbejde som leder, at de spørger, om ikke det er et trættende og svært arbejde. Jeg svarer dem så, at det at være leder er et spændende arbejde. For det meste giver rollen som leder i døveverdenen mulighed for at ændre døves historie på

en positiv måde. En døv leder kan vise andre aspekter af det at være døv.

HVAD SKER DER MED DØVEVERDENEN I DAG?

For ti år siden ville jeg aldrig have troet, at jeg ville være der, hvor jeg er i dag. Nu bliver tegnsprog beskrevet som forældet. Anne Vikkelsø talte i sidste nummer af Døvebladet om, at hun nu lever i en CI-tid. Det betyder ikke, at vi skal opgive det ideal, som vi tror på. Mit ideal er alt det, som har med tegnsprog at gøre. Her i Norden har vi gjort store fremskridt, og de er kommet hurtigt. Derfor bliver de skridt, som går tilbage store og svære. Min hverdag og mit arbejde er blandt hørende. Mange af mine kolleger, både herhjemme og på konferencer i Norden, har sagt til mig, at ingen vil tale tegnsprog om ti år.

HAR DU ET VIGTIGT BUDSKAB TIL LÆSERNE?

Ja, vi skal holde tegnsproget i en lukket hånd, og tegnsproget skal ikke slippes. Det var de ældre døve, som holdt liv i

BETTY BERGLIND STEFÁNSDÓTTIR FORSTANDER

Uddannet som lærer i 1981.

Har undervist i tegnsprog på Universitet i Island.

Ansæt som skoleleder for Døveskolen (nu centerafdeling) i 1996.

Formand for Islands Døves Forbund 1996 til 2006.

Formand for Døves Nordiske Råd 2002 til 2006.

Formand for Den Europæiske Union af Døve EUD 2007-

Medlem af bestyrelsen af PCN (døve funktionshæmmede).

Berglind er 48 år gammel og bor i Reykjavik. Hun har to sønner på 20 og 22 år.

sproget, og de gav det til os. Vi skal også give vores tegnsprog videre, selvom vi får svær modgang. Vi skal varsomt holde tegnsproget i vores lukkede hånd. En gang i mellem skal vi åbne hånden og se sproget funkke i håndfladen og så føre det til hjertet. Vi skal aldrig lade det glide bort mellem fingrene. Vi skal tænke på, at tegnsprog er det smukkeste sprog, vi har set.

HVEM VIL DU OVERDRAGE STAFETTEN TIL - EN PERSON, DER I DINE ØJNE GØR EN SÆRLIG FORSKEL?

Stafetten får Ole Vestergaard, formand for Castberggård. Oles projekt Frontrunners blev jeg meget begejstret over. Det at invitere unge mennesker fra Europa til Casterberggård er den bedste ide, jeg længe har set.

Mie Raunsmmed Svane har har lige udgivet en bog om babytegn på dansk – en bog, der er rettet til de allermindste og de forældre, der gerne vil kommunikere med dem.

TEKST OG FOTO:
METTE BERTELSEN

HVORDAN FUNGERER BABYTEGN?

Babytegn bruges, når barnet er fra fem måneder til to år. Man begynder, så snart man har god øjenkontakt med babyen. Inden et-års-alderen har de fleste børn knækket koden. Der er tre faste håndstillinger ved babytegn: Pegefingeren, fremstrakt hånd, knyttet hånd.

Små Fingre Fortæller, handler om Tot, der blandt andet går glad i bad, hilser på store og små dyr, spiser mad og synger godnatsange. Og så byder bogen på 70 babytegn, man kan kigge på og lade sig inspirere af.

Små Fingre Fortæller, forlaget Rosinante, 249 kr. Pegebog med 70 babytegn for de allermindste og deres forældre.

MIE RAUNSMED SVANE

- Babytegn er slet ikke nogen dille, kommer det fra Mie Raunsmmed Svane. Babytegn handler om tidlig kommunikation og om at have det sjovt med ens barn, fortæller hun.

Mie er selv døv og gift med Mikkel, der er hørende. Hun er mor til fem-årige Ditlev, to-årige Ella og et-årige Erna. Familien bor på Østerbro i København. Nu kan Mie også pryde cv'et med titlen børnebogsforfatter.

BABYTEGN FÅR BØRNE TIL AT KOMMUNIKERE

Det er intet nyt i døveverdenen, at små børn, der får tegnsprog allerede fra start, rent sprogligt udvikler sig hurtigere i forhold til deres jævnaldrende, fortæller Mie.

- Vi høster selvfølgelig, med udviklingen af babytegn, de positive erfaringer, døve har med tidlig kommunikation med deres børn.

Alle Mies tre børn har haft stor gavn af babytegn. Den yngste, den et-årige Erna, er for eksempel ikke bleg for at vralte hen til en voksen og klappe sig bag på numsen. Det betyder, at hun lige har lavet i bleen.

- Små børn vil gerne kommunikere, men det er ikke let, når man er alt for lille til at tale. Uden babytegn er gætværk på dagsordenen for mange småbørnsforældre. Hvad er det lige, at gugu gugu betyder? Det ender ofte med frustrerede forældre og et ulykkeligt barn.

Mie fortæller, at babytegn kan bruges gennem hele livet, da der i mange situationer er fordele og læringspotentiale i at bruge tegn.

- Min ældste, Ditlev, tæller for eksempel med sine fingre på et avanceret niveau, når han regner for sig selv.

KVALITETSBOGER TIL BABYER

Ideen til bogen startede, da Mie fik, Ditlev i 2002.

- Når man får et lille barn, finder man hurtigt ud af, hvad man har behov for. Jeg kunne med det samme se, at markedet for gode kvalitetsbøger til babyer her i Danmark kunne være en hel del bedre, fortæller Mie. Og der var heller intet at finde om babytegn.

Noget, som Mie helt naturligt brugte fra starten.

- Da Ditlev 10 måneder gammel gik i vuggestue, kunne vi se en stor forskel på ham og de andre børn. Hvor de andre kun kunne udtrykke sig ved at græde eller grine, så kommunikerede Ditlev med sine hænder.

DE SMÅ MED SOM TESTPERSONER

Efter at Mie blev mor til Ella, gjorde hun noget ved tanker om at skrive bogen. Hun talte med sin bedste veninde Vivien Batory, der straks var med på at være sparringspartner. De blev dog hurtigt enige om, at det her var Mies bogprojekt.

- Jeg læste tusindvis af børne- og babybøger. Jeg talte med andre døve forældre til småbørn. Jeg testede alt på min mellemste datter Ella. Hun var otte-ni måneder gammel dengang, og alt det hun kunne lide, tog jeg til mig. Også min søsters børn blev udsat for mine mange tests, smiler Mie.

- Babyer elsker at genkende ting fra deres egen verden. En sut for eksempel. Og så elsker de at se på dyr. Det er sådan nogle dagligdags-handlinger, jeg har savnet at læse om i andre babybøger.

Budgettet til bogen har ikke været stort, og derfor har Mie selv stillet op som tegn-model under fotograferingen til bogen. Forsiden af bogen er også prydet af Mies mellemste datter Ella, der dengang var et år.

Den 11. november 2008 udkom Små Fingre Fortæller. Halvdelen af bøgerne er allerede blevet solgt.

BABYTEGN HANDLER OM AT FORSTÅ SIT BARN

Familiens mest aktive nuværende udøver af babytegn er den yngste, et-årige Erna. Hun har tegnavnet "Ært". Og det ved hun godt selv. Navnetegnet er noget af det vigtigste, når man bruger babytegn, fortæller Mie. Sådan kan Erna spørge efter mor, far og sine søskende.

Den lille klasker hænderne ned i bordet og er meget interesseret i en pegebog. Hun peger på de forskellige dyr, kigger med store øjne op på sin mor for at se hende vise tegnene for giraf, gris og ko. Nogle gange gentager Erna selv tegnene, hvis ikke de er for svære.

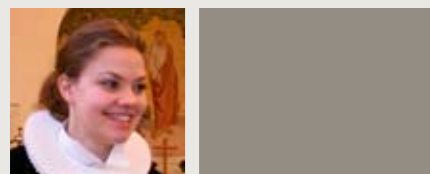
- Elefant og mor er nogle af de svære danske tegn at bruge, når man er helt lille. Men ellers kan det lille barn helt fint bruge tegnene fra dansk tegnsprog, fortæller Mie, der har studeret børns motorik, amerikansk forskning, der har taget udgangspunkt i døve børns tegnudvikling.

Ligesom hørende forældre leger med ordene, når de kommunikerer med deres små, leger man med hænderne, når man bruger tegnsprog. Mie mener, at de bedste lærere i folkeskolen og de bedste historiefortællere er dem, der bruger hele kroppen.

- Det visuelle er noget, vi døve har kendt til og brugt i mange, mange år. Vi har altid leget med tegn. Når jeg siger tegnet for slange, stikker jeg også tungen ud. Når jeg siger hest, rækker jeg, som om jeg red en tur. Det svarer til, at man siger "det er en hund, og den siger vov vov".

Babytegn handler om at møde sit lille barn. Ved at ikke kun at bruge ører og stemme, men ansigtet, mimikken og hele kroppen. En viden og en praksis, som døve altid har benyttet sig af. Og det er så nu, håber Mie, at man har fået øjnene op for døveverdenens erfaringer med babytegn til omverdenen.

NY DØVEPRÆST I DØVES KIRKE

Den 1. februar 2009 udspillede der sig en helt speciel begivenhed i Døves Kirke på Frederiksberg. Christina Ebbesen blev indsat under helt særlige omstændigheder.

TEKST: TOMAS KOLD ERLANDSEN,
KORDEGN, DØVES KIRKE
FOTO: CAMILLA EBBESEN

Københavns biskop, Erik Norman Svendsen, valgte, som noget helt usædvanligt, at ordinere den nye døvepræst i selve Døves Kirke frem for at vælge en domkirke. Det betød, at den almindelige gudstjeneste pludselig føltes som en verdens begivenhed. For at sætte endnu mere glamour på begivenheden, så kom kirkeminister Birthe Rønn Hornbech også.

Den præst, som blev ordineret, er Christina Ebbesen, og hun er samtidig også blevet indsat som barselsvikar i kirken i stedet for Marie-Louise Bork Winther.

Ikke kun er Christina døvepræst, men hun har også taget tegnsprogsbasisuddannelsen på KC i Århus.

Midt i ordinationen tegnede biskop Erik Norman Svendsen, der ellers ikke har lært tegnsprog, en salme og samt Fader Vor på tegnsprog. Selv fotografierne fra Døvefilm gjorde store øjne og drejede med alle deres kræfter deres kameraer mod den tegnende biskop.

Efter ordinationen, indsættelsen og udgangsbønnen gik vi alle ind i menighedshuset og nød fortjent kagebuffeten. Kirkeministeren deltog i det sociale samvær sammen med os. Og naturligvis var biskoppen og provsten også med i samværet.

BOOK DIN TOLK

TEKST OG FOTO: KLAUS HUSE

Prøv at forestille dig en situation, hvor du er hos lægen, og I skal til at aftale næste konsultation. Så kan han med sin computer gå online og se, om der er en ledig tolk, der passer til både hans egen tid og din tid. Derudover kan du også vælge en bestemt tolk, som du har et godt forhold til.

Med Center for Døves nye online tolkebooking-system slipper vi tolkebrugere for ventetider og uvished. Vi slipper for at ændre tider, annullere konsultationen hos lægen eller gennemføre en konsultation uden tolk.

OPRET DIG SOM BRUGER OG SKAB OVERBLIK

Du skal have en brugeradgang. Derefter har du mulighed for at se, hvor meget, der er tilbage af din AF-bevilling og se dine tolkebestillinger ud i fremtiden. Du kan også aflyse tolkninger, du kan indtaste dine oplysninger, tolkesteder, du kan invitere andre døve til en tolkeopgave. Hvis du har bestilt tolk f.eks. til et foredrag, kan du invitere andre døve med og tolkeadministrationen kan se, hvor mange der kommer.

At bestille tolk med det nye booking-system er lige så let som at booke billetter/pladsbilletter hos DSB, SAS osv. Når man først er oprettet som bruger, og man kender rutinen, vil man kunne springe direkte ind og booke tolk.

Kunne du tænke dig at kunne bestille din tegnsprogstolk og få svar med det samme? Du booker bare en tolk online! Center for Døve har netop lanceret et nyt online-booking-system.

Tekst: Søren Højlund-Carlsen

Illustration: Bora Tükenmez

Klummen er udtryk for skribentens egen holdning.

ET FORARGELIGT FRAVALG

En gang i mellem oplever man historier fra det politiske liv i Danmark, hvor man virkelig undrer sig. Altså ikke bare sådan en stiltfærdig hverdagsundren, men en undren, der kan mærkes helt nede i mellemgulvet og derfor hurtigt bliver til en glødende forargelse. For en gang i mellem opfører danske politikere sig fuldstændig, som var de ledende personer i en bananrepublik, der gør, som det passer dem uden hensyn til logik og almindelig sund fornuft.

Tag nu for eksempel velfærdsminister Karen Jespersen (V), der ofte har været genstand for undren over sine politiske prioriteter og udmeldinger. Karen Jespersen seneste prioritet er sådan en af dem, hvor ens sindstilstand virkelig går fra undren til forargelse hurtigere, end ministeren selv forvandlede sig fra socialist til borgerlig liberalist. Denne forargelse handler om, at ministeren har frataget danske handicappede basale rettigheder - rettigheder, som de ellers burde dele med

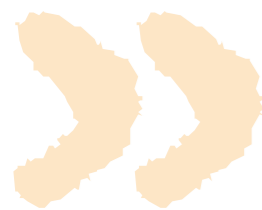
mennesker verden over, der er i samme situation som dem selv. Karen Jespersen ønsker nemlig ikke, at Danmark skal ratificere - altså forpligte sig på - en meget vigtig del af FN's Handicapkonvention. Dermed anerkender hun i yderste konsekvens ikke danske handicappedes basale menneskerettigheder.

For konventionen handler om handicappedes menneskerettigheder, frihedsrettigheder og grundrettigheder. Først og fremmest giver konventionen et generelt forbud imod enhver form for diskrimination af mennesker med funktionsnedsættelser, uanset af hvilken grund og i hvilken sammenhæng. Altså værdier, som Danmark i forvejen efterlever i store dele af lovgivningen og dermed et ganske fornuftigt og anstændigt stykke papir, som ikke burde give anledning til bemærkninger fra nogen politikere med hjertet på rette sted og fornuften i behold.

Alligevel har den danske regering forbehold for konventionen. Man ønsker nemlig ikke at gøre en såkaldt tillægsprotokol i konventionen til en del af den danske lovgivning. Tillægsprotokollen er en frivillig klageordning i forbindelse med handicapkonventionen, og med det danske forbehold har man nu reelt frataget danske handicappede muligheder for at klage til FN, hvis konventionen ikke bliver overholdt.

Det er en skændsel for Danmark, og der er ingen valide argumenter for ikke at tage denne protokol med. Tværtimod viser den danske tøven kun usikkerhed over for hele handicapkonventionen, og dermed sender man et meget dårligt signal til alle danskere, der har et handicap. Som en professor i socialret har sagt til en avis: - Hvis man mener konventionen seriøst, siger man også ja til klageorganer.

Det gør man nemlig, men velfærdsministeren tager åbenbart ikke konventionen seriøst, og det er ikke bare kilde til dyb undren, det er besluttet forargeligt.

VI RÅBER VAGT I GEVÆR!

Palle Vestberg tog mange problemstillinger op i sit forholdsvis korte læserbrev "Jeg – en audist", som efterlader spørgsmål som fx: Hvordan måler man, om en person har svært ved at klare sig i samfundet? Er det også fantastisk, hvis man har et tegnsprog med jysk accent?

Af Bo Hårdell (stud. mag), Mie Raunsmødt (lærestuderende), Janne Boye Niemelä (cand. mag.), Mette Sommer (cand. mag.)

Vi bliver ofte bombarderet med udtalelser: "Døve får bedre læse- og skrivefærdigheder, hvis de kan tale" eller "døve børn må selv bestemme, om de vil lære tegnsprog en dag", og nu skal vi høre det fra en psykolog, som har arbejdet med døve i mange år. Vi er bekymrede over al den fokus, der er på det at kunne tale og høre, og lad os straks slå fast at vi ikke er i mod, at døve kan tale og høre. Men det skaber utryghed hos os, at der er så lidt fokus på det hele døve menneske. Det er nok også den utryghed, som får såvel døve som hørende til at vifte med begrebet audisme?

Der opstår ny og hurtig omskiftende viden hele tiden, som vi må forholde os til. Det kan være svært at finde ud af, hvad der er bedst for døvfødte børn, og hvilket undervisningstilbud børnene skal tilbydes. Vi må kunne blive enige om, at skriftsproget især er en udfordring for de børn, hvis færdigheder og kundskaber i et sprog er ringe udviklede. Samtidigt ved vi, at der også er brug for, at det enkelte barn trives som menneske og er omgivet af voksne, der ved, at skriftsproget ikke er svært at lære, – også selv om man ikke hører normalt.

Ulla Carl et al (1999) påviste, at 75% af afgangseleverne på døveskolerne ikke opnåede et godt læse- og stavestandpunkt. Det mest utrolige er, at der siden ikke er blevet fulgt op på undersøgelsen. Hvad skal der til for at få de rette folk op af stolen? I studierne i dansk som andetsprog, kan det ikke komme som nogen overraskelse, at elever i 9-10. klasse ikke nødvendigvis har gode skriftsprogskundskaber på det tidspunkt, men at udviklingen er en proces, som bl.a. forudsætter modenhed hos eleverne og at de får de rette input.

Vi har en antagelse om, at rigtig mange døve unge i dag læser og skriver godt. Der er unge døve, som har masser af gåpåmod, og som faktisk er meget mere sammen med hørende end tidligere døve-generationer. Kan det tænkes at være på grund af at deres familie og lærere via tegnsprog kunne kommunikere med dem på et langt bedre niveau? Der er dog stadig en gruppe unge døve, som ikke har gode skriftsprogskundskaber. Kan det skyldes, at disse unge døve individer har oplevet at tegnsprog har haft lav status? – eller helt forkert har hørt, at hørelse er afgørende for skriftsprogskompetencen? Vi ved, at der er flere andre faktorer, der spiller ind. Uden forskning på feltet, mener vi, at der er risiko for at døve børn svigtes mere end nogensinde.

SLUT MED DET FRIE TOLKEVALG I REGION MIDTJYLLAND?

Af Stine Bergmann, Horsens

Jeg har i de seneste år fulgt med i DDL's kamp for døves ret til frit tolkevalg i forbindelse med uddannelse. Til sidst lykkedes det DDL, at få SU styrelsen til at forstå, at det er vigtigt, at vi døve selv bestemmer, hvem vi ønsker som tolk.

Men desværre er der dukket et nyt problem op for os døve i Midtjylland. Vi har lige fået at vide, at Tolkecenter Danmark har indgået en aftale med Region Midtjylland om, at alle døve *kun* må bruge tolke fra Tolkecenter Danmark til undersøgelser og konsultationer på sygehuse.

Er det slut med det frie tolkevalg på sundhedsområdet? Personligt er jeg glad for tolke fra både Tolkecenter Danmark og Center for Døve. For mig er det ikke vigtigt, hvilken

tolkeudbyder, jeg bruger – men hvem jeg kan få som tolk. Jeg plejer at bruge tolke fra Center for Døve til sundhedsområdet og tolke fra Tolkecenter Danmark til andre områder.

Derfor er jeg meget ked af, at jeg ikke mere kan bruge de samme tolke, når jeg skal til undersøgelser på sygehuset. Det er vigtigt for mig selv at vælge den tolk, jeg mest er tryk ved, da nogle undersøgelser og lægesamtaler kan opleves som grænseoverskridende.

Spørgsmål til DDL: Er I klar over, at denne nye aftale er i modstrid med jeres visionspapir? Vil I gøre noget for at løse problemet?

Spørgsmål til Tolkecenter Danmark: Støtter I ikke døves ret til frit valg mellem godkendte udbydere?

SVAR:

Claus Jul Larsen, DDL's hovedbestyrelse

Først vil jeg sige, at vi grundlæggende er enige i, at døve skal have ret til frit at vælge tolkeudbydere. DDL mener, det er vigtigt, at forholdet mellem tolken og tolkebrugeren fungerer optimalt, så det skaber tryk hos tolkebrugeren. Så det er ikke særlig hensigtsmæssigt, at man bliver tvunget til at få en tolk, som man ikke kender i forvejen – især på sundhedsområdet.

Desværre ser det offentlige en fordel i at lave udbudsrunder, hvilket ofte betyder, at nogle få leverandører bliver valgt og man får en lavere timepris ved at lave en rammeaftale med dem. Ideen med at sende en opgave i udbud er god, men siden forholdet mellem tolkebrugeren og tolken skal være optimalt, bør det offentlige overveje at lave aftaler med 3-4 tolkeudbydere og ikke kun en.

Jeg tror desværre, det bliver mere almindeligt at sende tolkeopgaver i udbud - med en begrænsning af det frie valg som konsekvens. Det er DDL's ønske, at der skal laves aftaler med flere tolkeudbydere og ikke kun en. Disse tolkeudbydere skal selvfølgelig opfylde de krav, vi har opstillet i vores visionspapir.

SVAR:

Jakob Gade, vicedirektør hos Tolkecenter Danmark

Først og fremmest vil vi slå fast, at vi forstår din frustration og støtter det frie tolkevalg til døve brugere fuldstændigt. Men det er rigtigt, at vi hos Tolkecenter Danmark som de eneste dækker sundhedsområdet i Region Midtjylland.

Baggrunden er, at Region Midtjylland sendte tolkning af både fremmedsprog og tegnsprog i udbud. De ønskede, at indgå kontrakt med to-tre firmaer i alt. Selv om vi ikke leverer tolkning af fremmedsprog, søgte vi alligevel. Vi frygtede nemlig, at et ukendt fremmedsprogs-tolkefirma skulle yde tegnsprogstolkning, og at kvaliteten ikke ville leve op til døves forventninger. Vi vandt udbudsrunder som supplement til de tre fremmedsprogs tolkefirmaer. Vores job er udelukkende tegnsprogsdelen.

Det er umuligt for os at gennemtvunge ovenstående princip om frit tolkevalg i en udbudsrunde. Vi ved end ikke, om vores konkurrenter har givet et bud. Vi blev oplyst, at vi vandt, fordi vi er specialiseret i den type ydelser.

Vi ønsker hverken at forhindre dig eller andre døve i at bruge en bestemt tolk fra et andet firma. Du er mere end velkommen til at kontakte os. Så vil vi finde en løsning.

DANSKE DØVES LANDSFORBUND SØGER TO ÆLDREVEJLEDERE

Danske Døves Landsforbund (DDL) har fået bevilling fra Velfærdsministeriet til at videreføre projekt "Ældrevejledning for Døve – en landsdækkende ordning" i to år. Vi søger derfor ældrevejledere til at fortsætte arbejdet i Jylland og på Fyn.

DIN OPGAVER

- ▶ at kontakte ældre døve
- ▶ at informere dem om tilbuddet
- ▶ at rådgive dem om muligheder for hjælp i hverdagen
- ▶ at være bisidder for dem, hvis de ønsker det
- ▶ at informere kommunens medarbejdere om døves særlige behov

DINE KVALIFIKATIONER

- ▶ du taler tegnsprog på modersmålsniveau
- ▶ du har lyst til at arbejde med ældre døve
- ▶ du har erfaring fra pædagogisk eller socialt arbejde
- ▶ du kan læse breve og lignende fra det offentlige og oversætte dem til tegnsprog
- ▶ du kan tilrettelægge dit arbejde selvstændigt og effektivt

ARBEJDSOMRÅDE

- ▶ Der er tale om opsøgende arbejde (hjemmebesøg), og du må være indstillet på at køre i egen bil og somme tider over store afstande.
- ▶ I det daglige arbejder du hjemmefra og dækker et geografisk område i Jylland og på Fyn med ca. 100 ældre døve.
- ▶ DDL vil sørge for, at ældrevejlederne udvikler et fagligt samarbejde med de nuværende ældrevejledere og med døvekonsulenterne i området.
- ▶ Arbejdet er meget selvstændigt i hverdagen, og derfor vægter vi også højt, at ældrevejlederne skal danne et fagligt team indbyrdes og med døvekonsulenterne, således at arbejdet både bliver fagligt udviklende og personligt meget tilfredsstillende.

LØN OG ANSÆTTELSESFORHOLD

Vi forestiller os to stillinger på 30 timer om ugen, men er også indstillet på, at der kan blive tale om flere eller færre timer om ugen afhængigt af, hvordan de geografiske områder fordeles. Ansættelsen er tidsbegrænset til en to-årig periode. Vi arbejder på, at ordningen bliver permanent, og at ansættelserne kan fortsætte, når projektet slutter.

Løn i henhold til uddannelsesbaggrund og kvalifikationer i øvrigt.

Starttidspunkt: 1. april 2009 eller så hurtigt som muligt

Er du interesseret, så send din ansøgning til

Danske Døves Landsforbund
Snaregade 12, 1. sal
1205 København K
Mrk: Ældrevejleder

Ansøgningsfrist: 15. marts 2009

Danske
Døves
Landsforbund

AF NADIA HYBEL, INFORMATIONSMEDARBEJDER

DDU'S ARRANGEMENTER I 2009

Her følger en oversigt over arrangementer, vi tilbyder i 2009. Yderligere oplysninger såsom pris, dato og sted kan du finde i DDU's medlemsblad, *Visualis'* decembrnummer, eller ved at klikke dig ind på vores sider på internettet.

Alle lejrene er forbeholdt døve, hørehæmmede og CI-børn og unge.

KORTFILM: FRA IDÉ TIL FILM

6. - 12. april 2009
Kurset, "Kortfilm: Fra idé til film", som i sommer blev aflyst, agter DDU at gennemføre i påsken 2009. Læs mere om det her: <http://kortfilm.ddu.nu>

BYKAMP

7. - 10. maj 2009
Efter ungdomsklubbernes eget ønske arrangerer DDU i samarbejde med Ungdomsklubben Absalon (København) en bykamp i forbindelse med Kristi Himmelfartsferien i 2009. Læs mere om det her: <http://bykamp.ddu.nu>

RIDELEJR

12. - 17. juli 2009
Ridelejren for alle mellem 9-17 år afholdes i uge 29. På Stejlberggaard i Hornslet, Jylland. Dog anbefaler vi, at du har en smule rideerfaring. Læs mere om det her: <http://ridelejr.ddu.nu>

ROBINSON-LEJR I

27. - 31. juli 2009
ROBINSON-lejr I er for 7-9-årige og afholdes i Hvalsø. Lejren er en blanding af natur, oplevelsestur og hygge. Læs mere om det her: <http://rob1.ddu.nu>

ROBINSON-LEJR II

2. - 7. august 2009
ROBINSON-lejr II er for 10-12-årige og afholdes i Hvalsø. Lejren er en blanding af natur, oplevelsestur, "Fangerne på fortet" og hygge. Læs mere om det her: <http://rob2.ddu.nu>

TEATER- OG KUNSTLEJR

26. juli - 1. august 2009
Lejren er for 13-17-årige. Det vil foregå på Castberggård, Hedensted i uge 31. Vi får døve kunstnere og skuespillere til at komme og undervise os. Læs mere om det her: <http://tkl.ddu.nu>

LEDERKURSER

28. juni - 4. juli 2009
DDU har besluttet at arrangere to lederkurser i sommeren 2009: Lederkursus for begyndere og lederkursus for viderekomne. De finder sted samtidigt på Castberggård. De to lederkurser har dog forskellige programmer. Glæd dig! Læs mere om det her: <http://lederkurser.ddu.nu>

EUROPÆISK JUNIORLEJR

3. - 10. august 2009
Europæisk Juniorlejr foregår i Malminharju, Finland. Den er forbeholdt for 13-17-årige. Læs mere om det her: <http://ejl.ddu.nu>

NORDISK BØRNELEJR

29. juni - 4. juli 2009
Nordisk Børnelejr foregår i Malminharju, Finland. Det er forbeholdt for 7-12-årige. Læs mere om det her: <http://nbl.ddu.nu>

Projektleder Charlotte Buch
E-mail: cbu@cfcd.dk
Mobil: 3162 7034
Telefon: 3515 0755
MSN: projektleder-foraldrerevejledningen@hotmail.com

MIDT-NORD

Regionerne Midtjylland og Nordjylland
Forældrevejleder Pia Nielsen
E-mail: pia@cfcd.dk
SMS: 4085 4293
MSN: pia@cfcd.dk

SYD

Region Syddanmark
Forældrevejleder Mette Washuus
E-mail: mwa@cfcd.dk
SMS: 2926 3158
MSN: foraldrerevejleder-syd@hotmail.com

ØST

Regionerne Sjælland og Hovedstaden
Forældrevejleder Thomas Selander
E-mail: ths@cfcd.dk
SMS: 3126 9200

Træffetid hver onsdag fra kl. 10-15 på Center for Døve, Jagtvej 223, 2100 København Ø

REGION SYD

SØSKENDEJALOUSI

Dato: 29. marts
Tid: Kl. 10.00-13.00
Sted: Center for Døve, Danmarksgade 4, 2., 7000 Fredericia

At få søskende medfører nogle følelsesmæssige oplevelser, hvor jalousi er en del af det. Gennem anerkendelse og vejledning kan forældre hjælpe det store barn til at kunne klare, at der er plads til alle søskende, og at de alle bliver set, som den de er. Når der kommer et nyt barn ind i familien er der flere om at få far og mors opmærksomhed. Er der plads til mig er en naturlig tanke, når der kommer et nyt barn ind i familien. Vi kommunikerer til hinanden på forskellig vis.

Hvornår er det bedste tidspunkt for at få et nyt barn, hvor mange år imellem, og hvordan og hvornår skal jeg forberede det større barn på, at der kommer en søster eller bror? Kan jeg som forældre gøre noget for, at der skabes et godt forhold søskende imellem? Det er nogle af de store overskrifter, som gerne skulle lægge op til dialog og udveksling af erfaringer mellem deltagerne.

Tilmelding senest den 13. marts til forældrevejleder Mette Washuus på mwa@cfcd.dk eller på sms 2926 3158.

BØRN OG STRESS

Dato: 7. marts
Tid: Kl. 10.00 – 13.00
Sted: Tegnsprogsforeningen, Egeskovvej 5, 7000 Fredericia

Babycafé v/Jørn Vinther: Et foredrag for voksne, der handler om, hvordan man kan lære sit barn, gennem et let udført øvelsesprogram at blive bedre til at tackle det personlige stress, det oplever i sin hverdag. Dette skal ses som modspil til medicin og evt. hospitalsindlæggelse.

Hvis et barn er stresset, og det er mange børn i dag, har det stor indflydelse på dets humør, lykke, fysiske og mentale sundhed og dets samspil med andre børn og voksne. Livet kan blive svært for dem, fordi stress hober sig op i kroppen og ikke bliver frigjort. For meget stress skader helbredet og stjæler personlig energi. Når stress frigøres, frigives enorme mængder af personlig energi.

Jørn Vinther fortæller i dette foredrag, hvad stress er, og hvilke virkninger det har på krop og sind, men demonstrerer også effektive teknikker til hurtigt at kunne frigøre stress.

Tilmelding senest den 24. februar til forældrevejleder Mette Washuus på mwa@cfcd.dk eller sms 2926 3158.

REGION MIDT-NORD

MERUDGIFTER TIL DØVE

Dato: 5. april
Tid: Kl. 13.00
Sted: Døves Kulturcenter, Grønlands Torv 18, 9220 Aalborg Ø

Oplæg v/ døvekonsulent Inge Klitgaard om § 100/merudgifter til døve: Er du ofte usikker på, hvad du kan søge, og hvordan du søger § 100, så har du her mulighed for at få svar på dine spørgsmål.

Tilmelding senest den 31. marts til forældrevejleder Pia Nielsen på pia@cfcd.dk eller sms 4085 4293.

BABYCAFÉ

Dato: 18. marts
Tid: Kl. 10.00
Sted: Engtoftecenteret, Engtoften 7, 8260 Viby

Babymassage v. zoneterapeut Kirsten Carlsen: Kirsten har specialiseret sig i babymassage og zoneterapi til små børn. Hun kan få urolige børn og kolikbørn til at falde til ro, og så har hun forskellige teknikker til forkølede børn og børn med dårligt fordøjelsessystem. Kom lær hvad du selv kan gøre hvis dit barn er uroligt. Oplev nærheden når du masserer dit barn.

Tilmelding senest den 11. marts til forældrevejleder Pia Nielsen på sms 4085 4293.

BABYCAFÉ

Dato: 1. april
Tid: Kl. 10.00
Sted: Engtoftecenteret, Engtoften 7, 8260 Viby

Babymassage v. zoneterapeut Kirsten Carlsen: Vi hygger os og snakker om stort og småt, alt kan bringes på bane.

Tilmelding senest den 30. april til forældrevejleder Pia Nielsen på sms 4085 4293.

REGION ØST

LEKTIEHJÆLP

Dato: 1. april
Tid: Kl. 18.30-21.00
Sted: Center for Døve, Jagtvej 223, 4. sal, 2100 København Ø

Hvordan støttes barnet bedst i lektiehjælp? Det kan være svært at hjælpe sine børn med lektier. Kom og få gode ideer, og del dine erfaringer med andre døve forældre. Ved forældrevejleder Thomas Selander

Tilmelding senest den 23. marts til forældrevejleder Thomas Selander på ths@cfcd.dk eller sms 3126 9200.

MATHIAS SKAL KONFIRMERES

Den 29. marts 2009, kl. 10.00, konfirmeres Mathias Jeppe Larsen i Klostermarkskirken i Ringsted. Det vil glæde os at se venner og bekendte møde op i kirken og gøre begivenheden festlig for Mathias.

Helle og Per Larsen
Fredensvej 7, Ørslev
4200 Slagelse

FØDSELSDAGE

80:

Knud Chr. Pedersen,
Fredericia, fylder 80 år
den 22. marts

Børge Græbe,
Allerød, fylder 80 år
den 28. marts

Jytte Svendsen,
Taastrup, fylder 80 år
den 6. april

70:

Grethe Irma Busk,
Århus V, fylder 70 år
den 25. marts

60:

Jørgen Baltzar Jensen,
Horsens, fylder 60 år
den 18. marts

Jørgen Broby Johansen,
Fredericia, fylder 60 år
den 27. marts

50:

Per Rasmussen,
Frederiksberg, fylder 50 år
den 18. marts

DØVES OG HØREHÆMMEDES
OPLYSNINGSFORBUND LANDSSTYRELSEN AFHOLDER

REPRÆSENTANTSKABSMØDE PÅ CASTBERGGÅRD

Lørdag den 18. april 2009 kl. 13.30.

Dagsorden iflg. lovene.

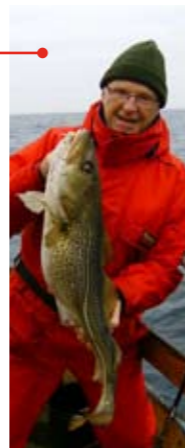
Eventuelle forslag skal være sekretariatet
i hænde senest den 3. april 2009.

ER DU LYSTFISKER?

Måske har du lyst til at fiske. Du kan blive medlem af en af DDS's lokale fiskeklubber. Kunne det være noget for dig? Her kan vi tilbyde socialt samvær med foredrag og planlægning af fisketure.

Vi tager ud hele året rundt og fisker efter alle årstidens arter til vores point cup konkurrence. På disse ture er der rig mulighed for at lære de lokale fiskevande at kende. Vores medlemmer tager tit ud til mange spændende steder, hvor de kan nyde lystfiskeriet og hinandens samvær.

Har det din interesse, skal du være meget velkommen til at kontakte os. Læs mere og find kontaktpersoner på: www.dds-lystfisker.dk

KOM TIL ÅBENT HUS I DØVEFILM

Døvefilm slår dørene op og byder alle indenfor.

Kom og se hvorledes et tv-program bliver til, hvordan studieværterne arbejder, og hvordan programmerne redigeres.

Og mød alle dem, der arbejder på Døvefilm, både dem foran og bag ved kameraet.

Ved denne lejlighed vil Døvefilms nye logo blive offentliggjort.

HVORNÅR?

Fredag den 20. marts mellem kl. 13.00 og kl. 17.00.

HVOR?

Vermundsgade 38 B st. 2100 København. Gå ind fra Vermundsgade og gå over gården og ind ad indgang B.

ER TILMELDING NØDVENDIG?

Nej.

Til arrangementet vil der blive serveret diverse forfriskninger.

Med venlig hilsen
DØVEFILM

DØVES PENSIONISTKLUB "FYNBOERNE"

Mødested: Abigaelsvej 12, 5000 Odense C. Hver anden tirsdag i ulige uger fra kl. 13.00-17.00, med mindre andet er anført. Kaffebord kl. 14.30.

MARTS

Tirsdag den 3. marts
Frit samvær. Videofremvisning.

Tirsdag den 17. marts

Foredrag af Filip Verhelst om audisme.

Onsdag den 25. marts kl. 14.00-16.00

Rundvisning i TV2-Byen med tolk. 65 kr. pr. person. Betaling og tilmelding senest den 3. marts til Sol.

Tirsdag den 31. marts

Påskeminibanko.

APRIL

Tirsdag den 14. april

Frit samvær – Medlemmernes dag.

AALBORG

TEGNSPROGSFORENING

Tjek opslagstavlen på DKC eller www.aalborgdeaf.dk for eventuelle ændringer eller nærmere oplysninger.

MARTS

Onsdag den 4. marts kl. 19.00

Whist.

Onsdag den 11. marts kl. 19.00

Ris og ros til bestyrelsen.

Lørdag den 14. marts kl. 13.00

Generalforsamling.

Onsdag den 18. marts kl. 19.00

Ølsmagning.

Onsdag den 25. marts kl. 19.00

Feriehyttens bankospil.

FREDERICIA DØVES WHISTKLUB

MARTS

Torsdag den 12. marts kl. 18.45

Torsdag den 26. marts kl. 18.45

APRIL

Onsdag den 8. april kl. 18.45

PENSIONISTKLUBBEN "SVANEREDEN"

MARTS

Torsdag den 12. marts kl. 9.00

Konkurrence.

Torsdag den 26. marts kl. 9.00

Påskebanko.

PENSIONISTKLUBBEN "ÅKANDEN"

Mødested: Langenæs Handicapcenter kl. 9.30-13.00

MARTS

Onsdag den 11. marts

Grete Dohm fortæller om ulykken på Haderslevsøen i 1959.

Onsdag den 25. marts

Påskebanko.

APRIL

Onsdag den 8. april

Frit samvær.

MIDTJYSK DØVEFORENING

MARTS

Torsdag den 5. marts kl. 14.00

Ordinær generalforsamling.

Pensionistklub Heden.

Torsdag den 5. marts kl. 18.30

Whist/12 tips. Whistklub Midtjyden.

Torsdag den 19. marts kl. 14.00

Frit samvær. Pensionistklub Heden.

Torsdag den 19. marts kl. 18.30

Whist/12 tips. Whistklub Midtjyden.

Lørdag den 21. marts kl. 13.00

Ordinær generalforsamling.

Midtjysk Døveforening.

Lørdag den 21. marts kl. 18.00

Forårsfest (efter generalforsamling).

Midtjysk Døveforening.

APRIL

Torsdag den 2. april kl. 14.00

Påskehygge og minibanko.

Pensionistklub Heden.

Torsdag den 2. april kl. 18.30

Whist/12 tips. Whistklub Midtjyden.

Torsdag den 9. april kl. 13.00

Påskefrokost. Midtjysk Døveforening.

ÅRHUS TEGNSPROGSFORENING

Onsdag den 4. marts kl. 19.00

Foredrag af Biker Jens.

Lørdag den 21. marts kl. 13.00

Generalforsamling.

APRIL

Onsdag den 1. april kl. 19.00

Konstitutionsmøde.

ÅRHUS DØVES WHISTUDVALG

MARTS

Torsdag den 12. marts

Spilleaften.

Torsdag den 26. marts

Spilleaften.

APRIL

Onsdag den 8. april

Spilleaften.

DØVEFORENINGEN MIDT-VEST

MARTS

Fredag den 13. marts kl. 19.00

Generalforsamling i Skive.

PENSIONISTKLUBBEN "BROHUSKLUBBEN"

Mødested: Tegnsprogshuset, Brohusgade 17, 2200 København N. Hver torsdag fra kl. 10.30 til 14.00.

Torsdag den 5. marts

Foredrag af Asger Bergmann.

Tirsdag den 10. marts kl. 10.00

Udflugt til Carlsberg Besøgscenter.

Mødested: Gamle Carlsberg Vej 11, 2500 Valby.

Torsdag den 12. marts

Gamle og nye film vises.

Torsdag den 19. marts

Gymnastik og rafling.

Torsdag den 26. marts kl. 13.00

Påskefrokost – tilmelding senest 19. marts.

ANNONCER

ANNONCER

KØBENHAVN, SJÆLLAND, LOLLAND-FALSTER OG BORNHOLM

Alle gudstjenester øst for Storebælt foregår på dansk tegnsprog

DØVEPRÆST

(LL) Lise Lotte Kjær
Hjortespringvej 107
2730 Herlev

Alm. tlf: 44 53 42 22
Tekst-tlf: 44 53 42 36
Fax: 44 53 42 33
Mobil (3G): 31 79 99 57
E-mail: llk@km.dk

Træffes som regel i kirken **torsdag**
kl. 10-11, samt efter aftale. Mandag fri.

(CE) Christina E. Ebbesen
M. Bechs Allé 23, kælderen
2650 Hvidovre

Mobil: 29 87 57 58
E-mail: cb@km.dk

Træffetid onsdag kl. 9-10, samt efter
aftale. Fredag fri.

DØVES KIRKE

Tekst-tlf: 35 35 08 54
Alm. tlf: 35 35 08 44
Fax: 35 36 11 02
Alm. tlf. og tekst-tlf. i
præsteværelset: 35 39 11 02
E-mail: tke@km.dk

Find kirken på Internettet:
www.doeveskirke.dk
Der er åbent hus i menighedshuset hver
onsdag kl. 10-13. Indgang fra parke-
ringspladsen. Alle er velkomne!

KORDEGN OG SOGNEMEDHJÆLP

Tomas Kold Erlandsen.
Mobil: 31 25 40 09
Træffes i Døves Kirke, samt efter aftale.
Fredag fridag.

KIRKETJENER

Inge Maglehøj Pedersen.
Mobil: 51 24 27 06.
Træffes i Døves Kirke.
Mandag fridag.

Foto: Mette Bertelsen

GUDSTJENESTER

(Se også TTV side 736)

MARTS

Torsdag den 5. marts kl. 14.00
Plekehjemsgudstjeneste
Solterrasserne, Johan Krohns Vej 8,
Valby. CE

Søndag den 8. marts kl. 14.00
2. søndag i fasten
Præstevang kirke, Tamsborgvej 2,
Hillerød. TT

Torsdag den 19. marts kl. 13.45
Plekehjemsgudstjeneste i Nærum
Egebækvej, Nærum. CE

Søndag den 22. marts kl. 14.00
Midfaste søndag
Præstø Kirke, Klosterbakken,
4720 Præstø. IS

Søndag den 29. marts kl. 10.00
Mariæ Bebudelsesdag
Klostermarkskirken,
Ahorn Allé 46 C, Ringsted
– Konfirmation. LL

APRIL

Søndag den 5. april kl. 10.30
Palmesøndag, konfirmation
Døves Kirke, København. LL

Torsdag den 9. april kl. 17.00
Skærtorsdag
Døves Kirke, København.
Aftensgudstjeneste med
fællesspisning. LL

Søndag den 12. april kl. 14.00
Påskedag
Døves Kirke, København. CE

SYDJYLLAND OG FYN

DØVEPRÆSTERNE

(KT, TT) Karen Tikjøb
og Terkel Tikjøb
Nyvej 14, Skærbæk
7000 Fredericia

Alm. og
Tekst-tlf: 75 51 31 04
Fax: 75 51 38 72
E-mail: Karen Tikjøb: kmdt@km.dk
Terkel Tikjøb: tti@km.dk

Træffes som regel på Ulleruphus hver
torsdag eftermiddag, samt efter aftale.

MIDT- OG NORDJYLLAND

DØVEPRÆST

(EL) Erik Lundager
Humlestien 2
9230 Svenstrup

Alm. og
tekst-tlf: 98 31 88 89
Fax: 98 31 88 85
Mobil og SMS: 29 27 10 18
E-mail: elu@km.dk

(IS) Irene Schjødt
Banevej 13, Hansted
8700 Horsens

Alm tlf: 75 65 64 58
SMS: 30 24 64 58
Fax: 75 65 64 59
E-mail: irsc@km.dk

GUDSTJENESTER

MARTS

Søndag den 1. marts kl. 10.00
Dyrup kirke, Tranehøjen 1,
5250 Odense SV.
Frokost og kaffe i sognehuset.
Tilmelding til frokost til døve-
præsterne senest den 25. februar.
Se omtale i Effata.

Søndag den 15. marts kl. 14.00
Agerskov kirke, Kirkevej 2,
6534 Agerskov.
Kaffebord i Agerskov
forsamlingshus.

Søndag den 29. marts kl. 14.00
Dalby kirke, Dalbyvej 69,
6000 Kolding.
Kaffebord i konfirmandstuen.
Foredrag ved Anne Mette Brande-
rup. Se omtale i Effata.

APRIL

Lørdag den 4. april kl. 18.00
Odense Domkirke, Klosterbak-
ken 2, 5000 Odense C. Fælles
gudstjeneste med flygtninge- og
indvandrermenigheden.

Søndag den 5. april kl. 14.00
Sankt Michaelis kirke
Jyllandsgade 8, 7000 Fredericia.
Kl. 15 kaffebord i Tegnsprogs-
huset. Derefter banko.

Søndag den 12. april kl. 10.30
Påskedagsgudstjeneste
Ulleruphus, Kirkesalen,
Lumbyesvej 28, 7000 Fredericia.
Efter gudstjenesten er der
påskemiddag.
Tilmelding til Ulleruphus senest
10. marts på fax 75 91 40 05,
e-mail: hajj@fredericiakom.dk
eller sms: 41 13 98 48.

GUDSTJENESTER

(Se også TTV s. 736)

MARTS

Søndag den 15. marts kl. 14.00
Hans Egedes Kirke, Aalborg. EL

Lørdag den 28. marts kl. 14.00
Nørrelandskirken, Døesvej 1,
7500 Holstebro. IS
Kaffe i kirkens lokaler.

Søndag den 29. marts kl. 14.00
Bistrupkirken, Ringvejen 7,
9800 Hjørring. EL

APRIL

Lørdag d. 4. april kl. 11.30
Balle Kirke, Balle Bygade 1,
8600 Silkeborg. IS
Efter gudstjenesten er der frokost
i Kirkecenteret.
Tilmelding på lister i døvefore-
ningerne eller til døvepræsterne
senest 29. marts.

2. påskedag d. 13. april kl. 10.00
Langenæskirken
Fællesgudstjeneste for døve og
hørende.

Irene Schjødt og én af Langenæs-
kirkens præster medvirker.
Efter gudstjenesten er der påske-
frokost i kirkens lokaler.
Se opslag i døveforeningerne, når
vi nærmer os påske.

2. påskedag d. 13. april kl. 12.15
Hans Egedes Kirke, Aalborg. EL
Efter gudstjenesten er der påske-
frokost. Pris 50 kr.
Tilmelding til Erik Lundager senest
5. april.

ANNONCER